

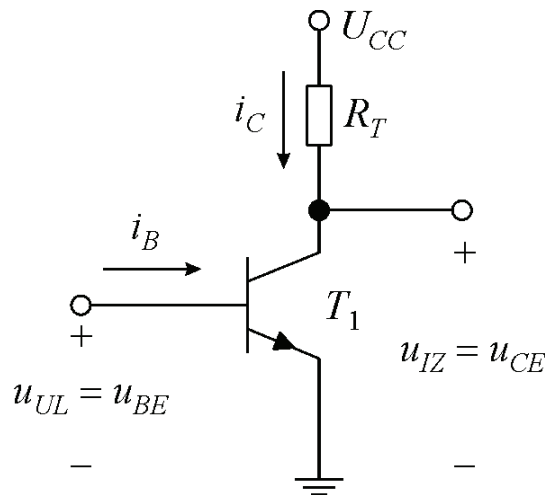
Fakultet elektrotehnike i računarstva
Zavod za elektroniku, mikroelektroniku,
računalne i inteligentne sustave

Elektronika 1

Ž. Butković, J. Divković Pukšec, A. Barić

8. Sklopovi s bipolarnim tranzistorima

Osnovni sklop bipolarnog tranzistora

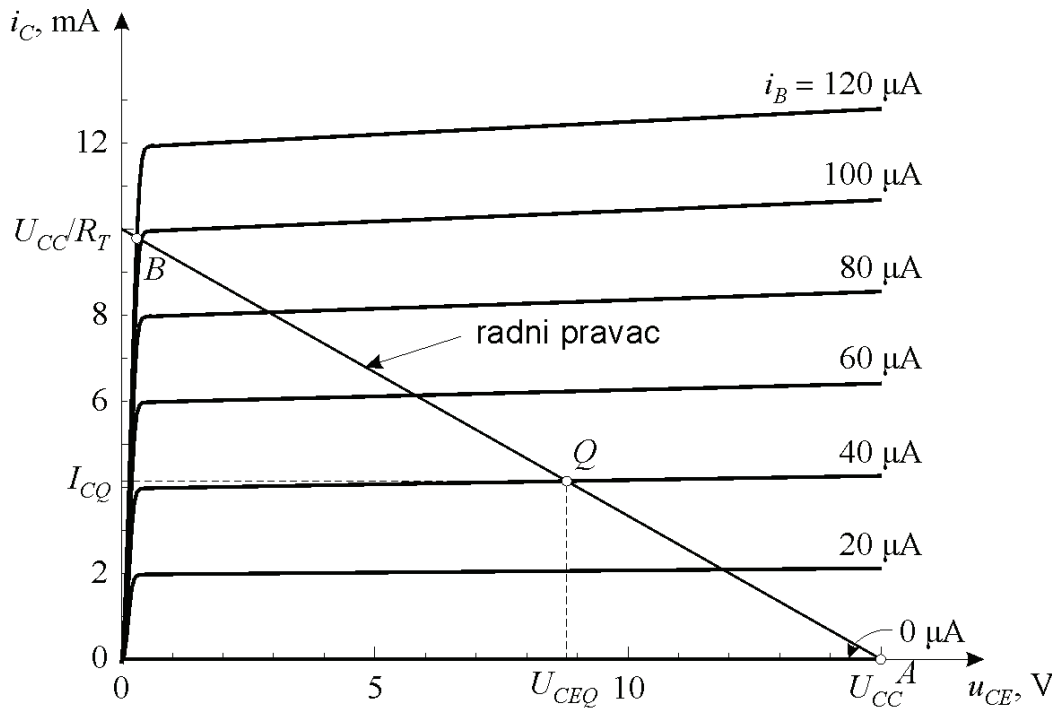
ulazni krug

$$u_{UL} = u_{BE}$$

izlazni krug

$$u_{IZ} = u_{CE} = U_{CC} - R_T i_C$$

Polje izlaznih karakteristika

Q – statička radna točka

primjer:

$$U_{CC} = 15 \text{ V}, R_T = 1,5 \text{ k}\Omega$$

$$\text{za } u_{BE} = u_{UL} \rightarrow I_{BQ} = 40 \mu\text{A},$$

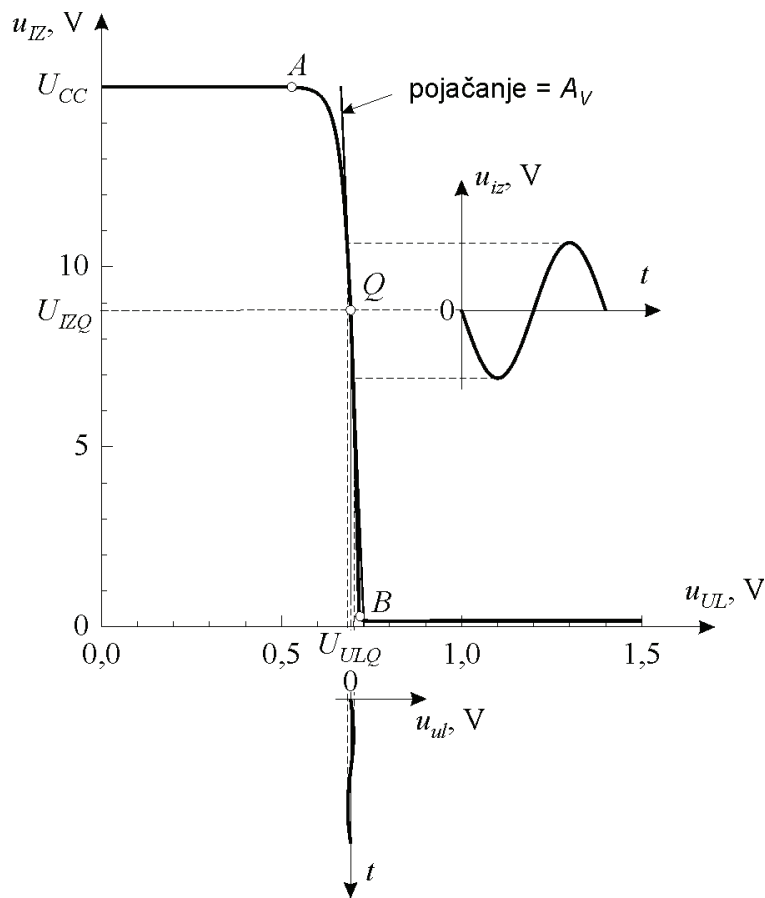
$$I_{CQ} = 4,1 \text{ mA}, U_{CEQ} = 8,8 \text{ V}$$

između A i B – normalno
aktivno područje

točka A – granica s područjem
zapiranja

točka B – granica s područjem
zasićenja

Naponska prijenosna karakteristika

naponska prijenosna karakteristika -

$$u_{IZ} = f(u_{UL})$$

za $u_{UL} = u_{BE} < 0,5 \text{ V} \rightarrow$ struje tranzistora vrlo male; $i_C \approx 0$, $u_{IZ} = u_{CE} = U_{CC}$

□ između A i B – normalno aktivno područje $\rightarrow$ pojačalo

$$i_C = I_S \exp\left(\frac{u_{BE}}{U_T}\right) = I_S \exp\left(\frac{u_{UL}}{U_T}\right)$$

$$u_{IZ} = U_{CC} - R_T I_S \exp\left(\frac{u_{UL}}{U_T}\right)$$

□ lijevo od A i desno od $B \rightarrow$ sklopka
primjer: $U_{ULQ} = 0,69 \text{ V}$, $U_{IZQ} = 8,8 \text{ V}$

Pojačanja

grafičko očitavanje:

$$A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} = \frac{-U_{izm} \sin \omega t}{U_{ulm} \sin \omega t} = -\frac{U_{izm}}{U_{ulm}} = -\frac{1,88}{8 \cdot 10^{-3}} = -235$$

analitički izvod:

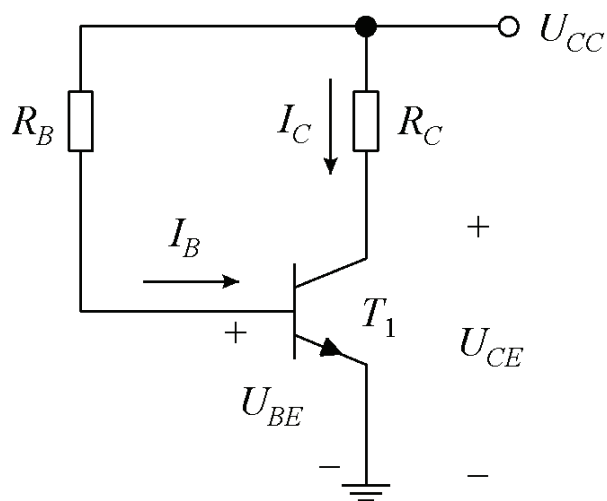
$$A_V \equiv \left. \frac{du_{IZ}}{du_{UL}} \right|_Q = -\frac{R_T}{U_T} I_S \exp\left(\frac{u_{UL}}{U_T}\right) \Big|_Q = -\frac{R_T I_{CQ}}{U_T} = -g_m R_T$$

primjer: $U_T = 25 \text{ mV}$, $I_{CQ} = 4,1 \text{ mA} \rightarrow g_m = 164 \text{ mA/V}$, $R_T = 1,5 \text{ k}\Omega \rightarrow A_V = -246$

$$A_I \equiv \left. \frac{di_{IZ}}{di_{UL}} \right|_Q = \left. \frac{di_{IZ}}{di_{UL}} \right|_Q = -\left. \frac{di_C}{di_B} \right|_Q = -h_{fe}$$

primjer: $h_{fe} \approx 100 \rightarrow A_I = -100$

Podešavanje radne točke stalnom baznom strujom

ulazni strujni krug

$$I_{BQ} = \frac{U_{CC} - U_{BEQ}}{R_B}$$

$$U_{BEQ} \approx U_\gamma$$

izlazni strujni krug

$$I_{CQ} \approx \beta I_{BQ}$$

$$U_{CEQ} = U_{CC} - R_C I_{CQ}$$

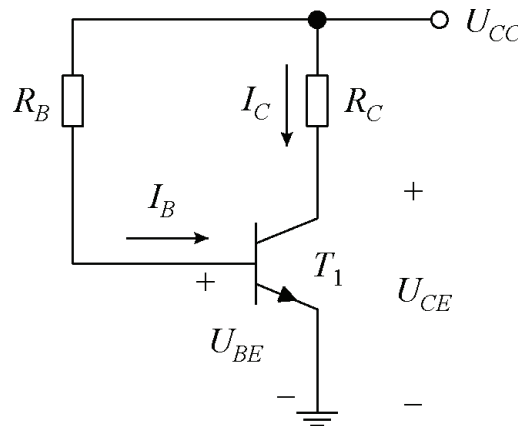
uvjet za normalno aktivno područje

$$U_{CEQ} > U_{BEQ}$$

Primjer 8.1

U sklopu prema slici napon napajanja je $U_{CC} = 15 \text{ V}$, a otpor $R_C = 2 \text{ k}\Omega$.

Parametri tranzistora su $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$ i $\beta = 100$. Odrediti otpor otpornika R_B uz koji će u statičkoj radnoj točki izlazni napon U_{CEQ} biti jednak polovici napona napajanja, $U_{CEQ} = U_{CC}/2$.

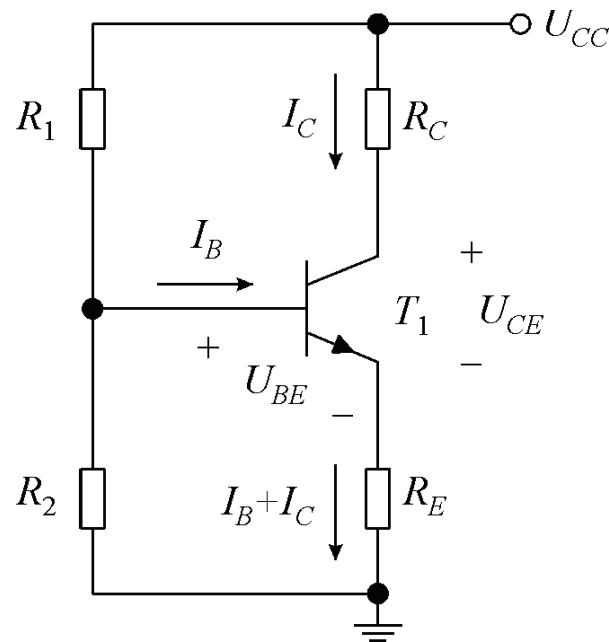
Primjer 8.2

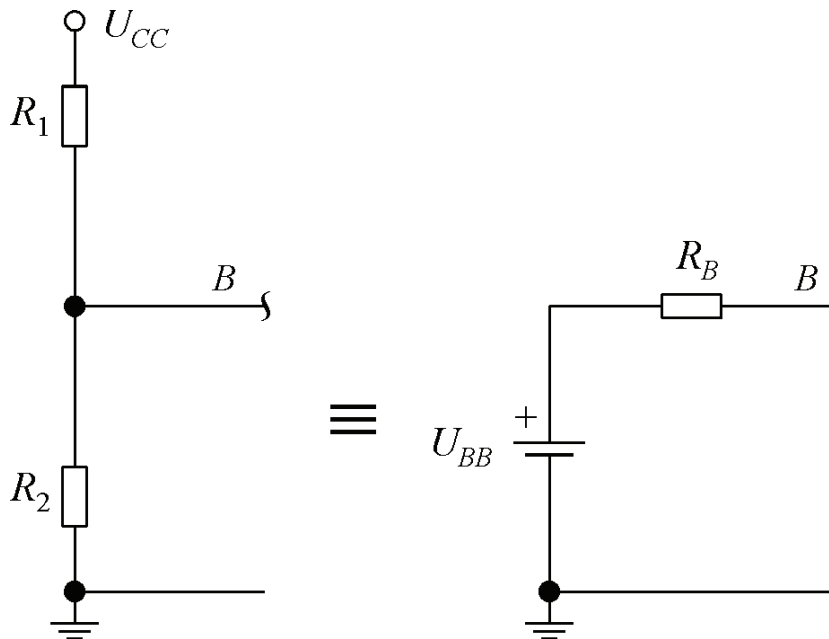
Kada u primjeru 8.1 temperatura naraste s 25°C na 75°C faktor strujnog pojačanja poveća se s $\beta_1 = 100$ na $\beta_2 = 150$. Izračunati nove vrijednosti struja i napona tranzistora u statičkoj radnoj točki na temperaturi od 75°C . Zanemariti struju zasićenja I_{CE0} , te promjenu napona propusne polarizacije U_{BE} s temperaturom.

Stabilizacija radne točke emitterskim otpornikom

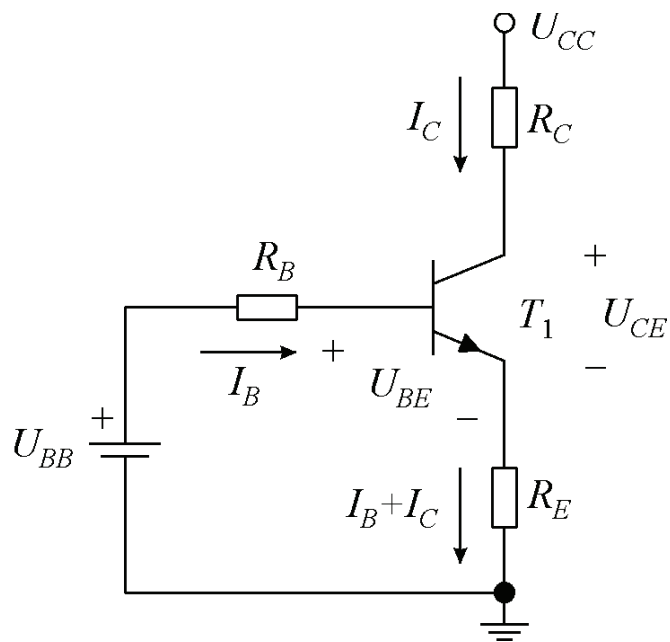
Nadomještavanje otpornog djelila po Theveninu

$$U_{BB} = \frac{R_2}{R_1 + R_2} U_{CC}$$

$$R_B = R_1 \parallel R_2$$

Shema sklopa za statičku analizu

$$U_{BB} = R_B I_B + U_{BE} + R_E (I_B + I_C)$$

u statičkoj radnoj točki

$$U_{BB} = R_B I_{BQ} + U_{BEQ} + (1 + \beta) R_E I_{BQ}$$

$$I_{BQ} = \frac{U_{BB} - U_{BEQ}}{R_B + (1 + \beta) R_E} = \frac{U_{BB} - U_\gamma}{R_B + (1 + \beta) R_E}$$

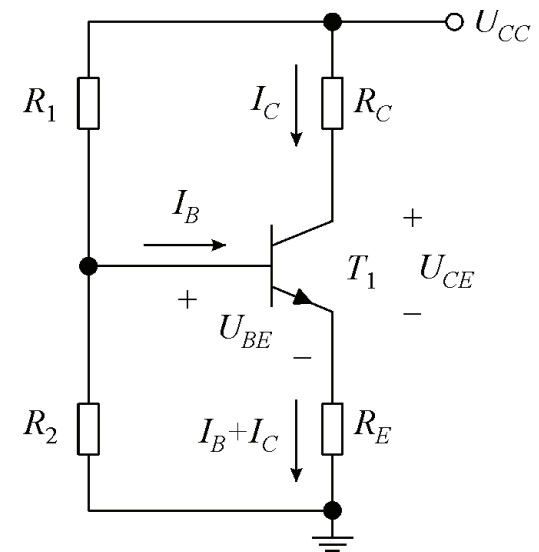
$$I_{CQ} = \beta I_{BQ}$$

$$U_{CEQ} = U_{CC} - R_C I_{CQ} - R_E (I_{BQ} + I_{CQ}) \approx U_{CC} - (R_C + R_E) I_{CQ}$$

Primjer 8.3

U sklopu prema slici napon napajanja je $U_{CC} = 15\text{ V}$,
a otpori su $R_1 = 11\text{ k}\Omega$, $R_2 = 2\text{ k}\Omega$, $R_C = 2\text{ k}\Omega$ i
 $R_E = 500\text{ }\Omega$.

- Odrediti struje i napone tranzistora u statičkoj radnoj točki za temperaturu od 25°C na kojoj su parametri tranzistora $U_\gamma = 0,7\text{ V}$ i $\beta_1 = 100$.
- Ponoviti proračun statičke radne točke za temperaturu od 75°C na kojoj faktor strujnog pojačanja naraste na $\beta_2 = 150$. Zanemariti pri tome temperaturnu promjenu napona koljena propusno polariziranog spoja $U_\gamma = 0,7\text{ V}$.

Uvjet za dobru stabilizaciju statičke radne točke

$$I_{CQ} = \beta I_{BQ} = \frac{\beta(U_{BB} - U_{BEQ})}{R_B + (1 + \beta)R_E}$$

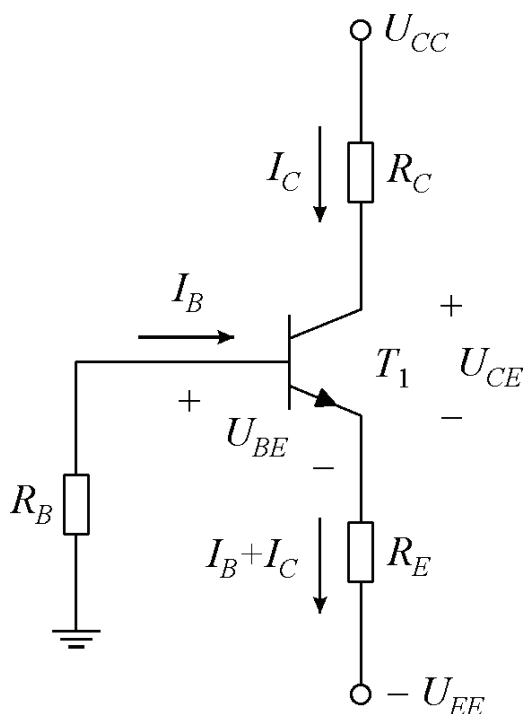
Struja I_{CQ} neovisna je o β uz $R_B \ll (1 + \beta) R_E$

$$I_{CQ} \approx \frac{\beta(U_{BB} - U_{BEQ})}{(1 + \beta)R_E} \approx \frac{U_{BB} - U_{BEQ}}{R_E}$$

Uz $R_B \ll (1 + \beta) R_E$ baza je na fiksnom potencijalu U_{BB}

$$U_{BB} \approx U_{BE} + R_E I_C$$

Podešavanje radne točke s dva napona napajanja

jednadžba ulaznog strujnog kruga

$$U_{EE} = R_B I_B + U_{BE} + R_E (I_B + I_C)$$

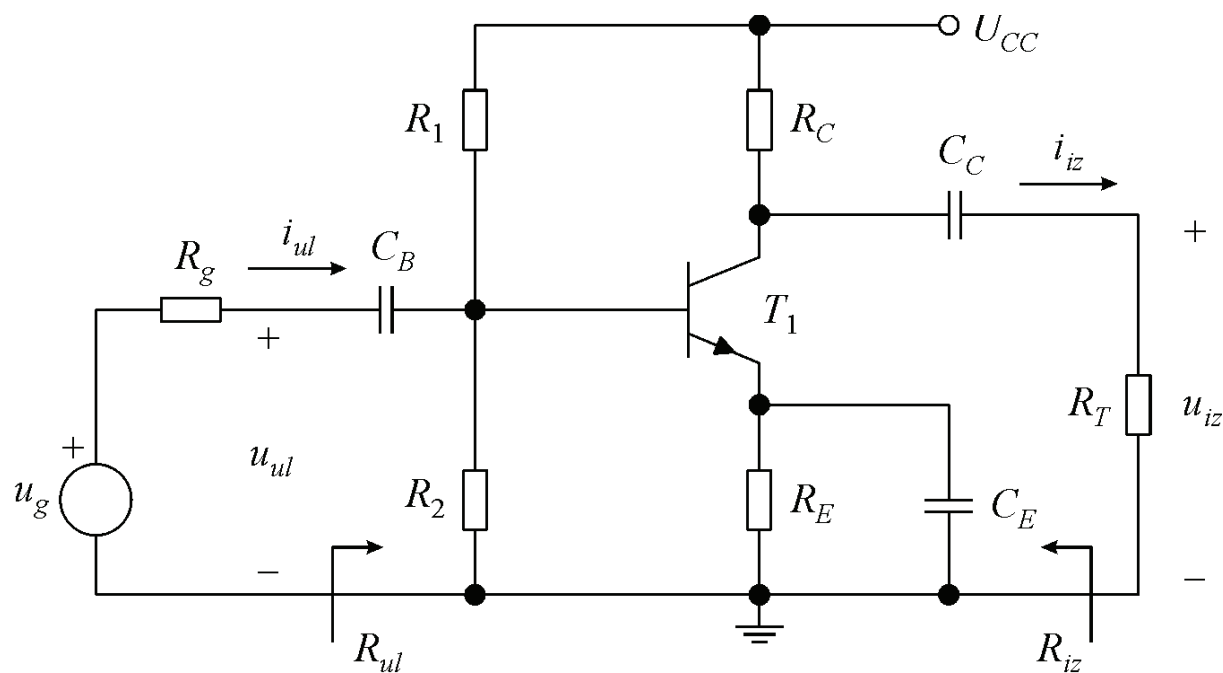
uz $I_C = \beta I_B$

$$I_B = \frac{U_{EE} - U_{BE}}{R_B + (1 + \beta) R_E}$$

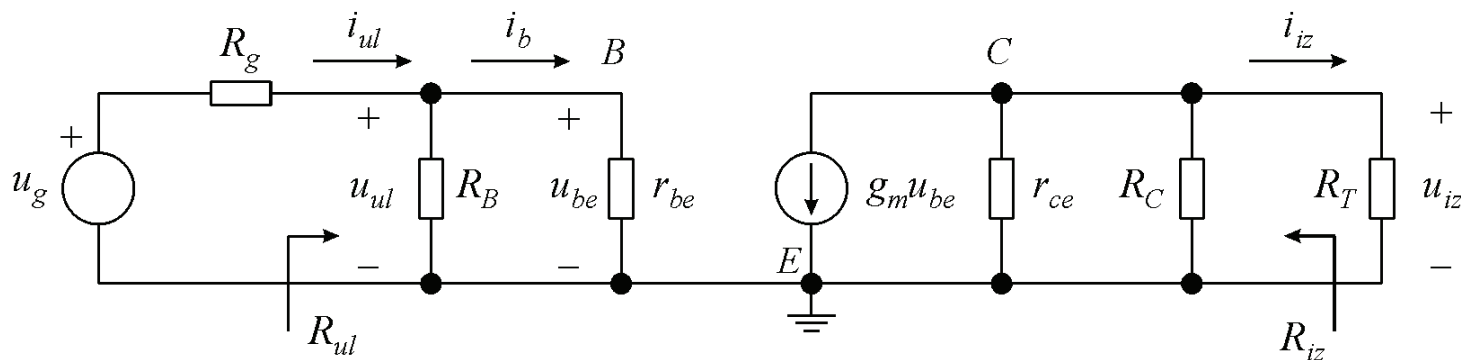
jednadžba izlaznog strujnog kruga

$$U_{CE} = U_{CC} + U_{EE} - (R_C + R_E) I_C$$

Pojačalo u spoju zajedničkog emitera

Pojačalo u spoju zajedničkog emitera – naponsko pojačanje

$$R_B = R_1 \parallel R_2$$

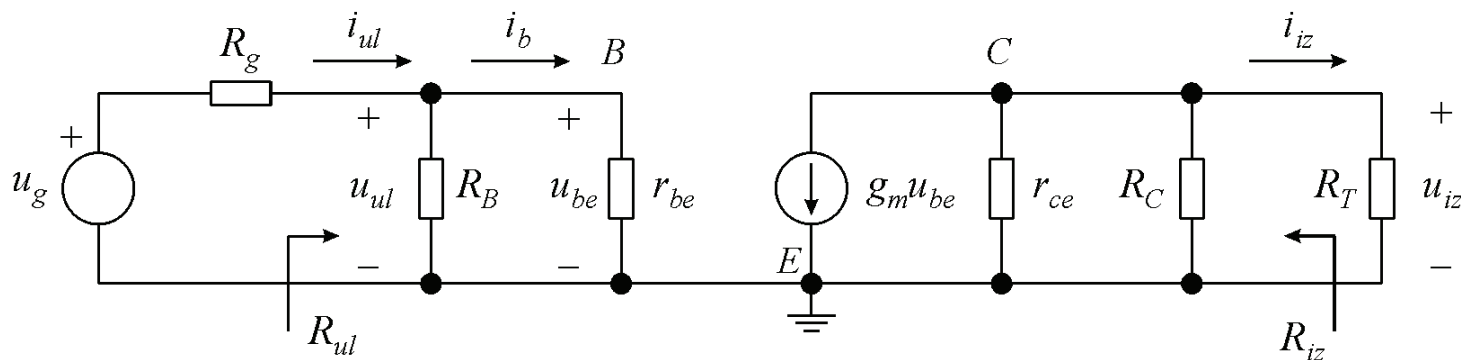
$$u_{iz} = -g_m u_{be} (r_{ce} \parallel R_C \parallel R_T) \quad u_{ul} = u_{be}$$

$$A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} = -g_m (r_{ce} \parallel R_C \parallel R_T) \quad A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} \approx -g_m (R_C \parallel R_T)$$

$$\text{uz ovisni izvor } h_{fe} i_b \text{ i uz } g_m = h_{fe} / r_{be} \rightarrow A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} \approx -\frac{h_{fe} (R_C \parallel R_T)}{r_{be}}$$

Pojačalo u spoju zajedničkog emitera – strujno pojačanje

$$i_{iz} = -g_m u_{be} \frac{r_{ce} \parallel R_C}{r_{ce} \parallel R_C + R_T}$$

$$u_{be} = (R_B \parallel r_{be}) i_{ul}$$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} = -g_m \frac{r_{ce} \parallel R_C}{r_{ce} \parallel R_C + R_T} (R_B \parallel r_{be})$$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} \approx -g_m \frac{R_C}{R_C + R_T} (R_B \parallel r_{be})$$

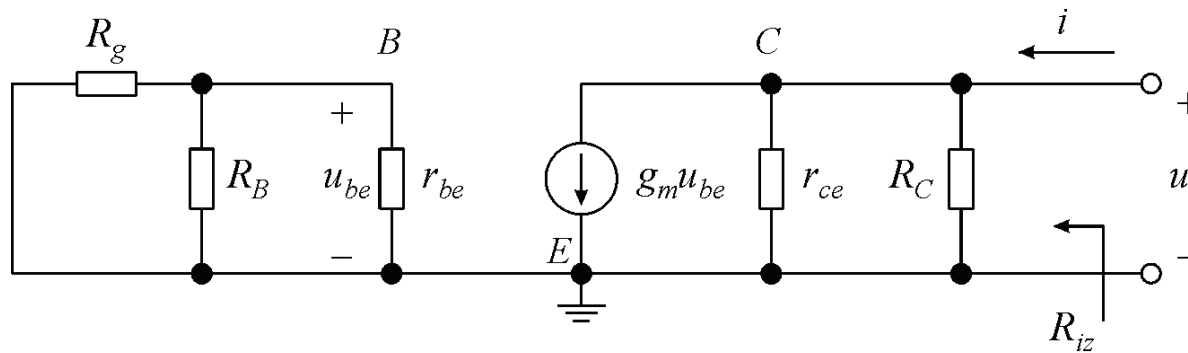
uz ovisni izvor $h_{fe} i_b$ i uz $g_m = h_{fe}/r_{be} \rightarrow$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} \approx -h_{fe} \frac{R_C}{R_C + R_T} \frac{R_B}{R_B + r_{be}}$$

Pojačalo u spoju zajedničkog emitera – ulazni i izlazni otpor

$$R_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_{ul}} = R_B \parallel r_{be} \quad \text{strujno pojačanje} \rightarrow \quad A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} = \frac{u_{iz} / R_T}{u_{ul} / R_{ul}} = A_V \frac{R_{ul}}{R_T}$$

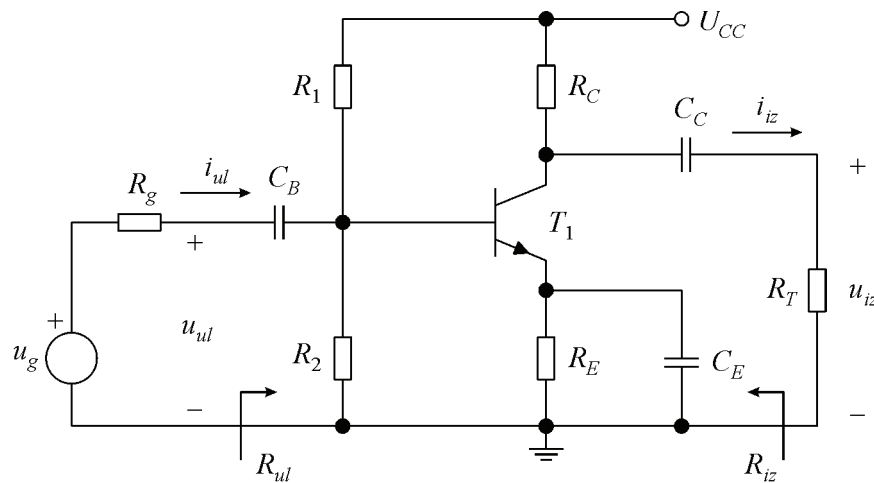
Shema za određivanje izlaznog otpora:

$$R_{iz} = \frac{u}{i} = r_{ce} \parallel R_C$$

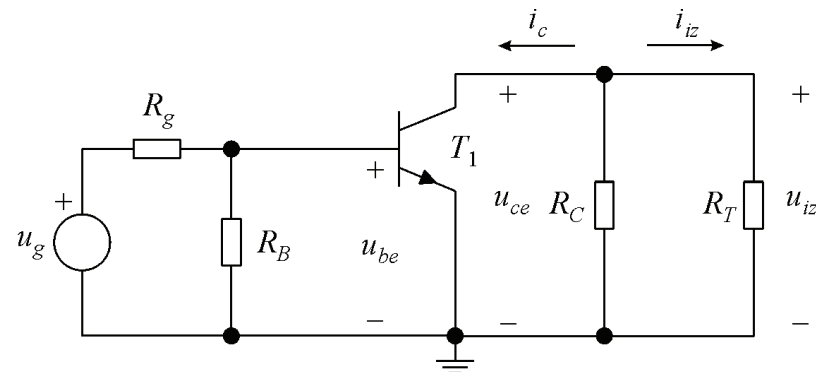
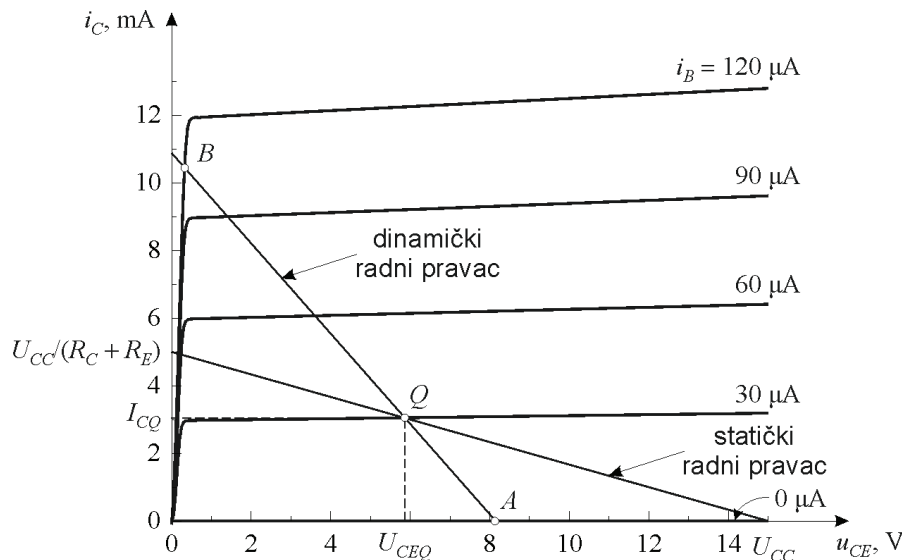
Primjer 8.4

U pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = 15 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_1 = 30 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 11 \text{ k}\Omega$, $R_C = 2 \text{ k}\Omega$, $R_T = 1,2 \text{ k}\Omega$ i $R_E = 1 \text{ k}\Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 100$, $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$ i $U_A = 200 \text{ V}$. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25 \text{ mV}$. Odrediti pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$, $A_I = i_{iz}/i_{ul}$ i $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$, te ulazni i izlazni otpor pojačala.

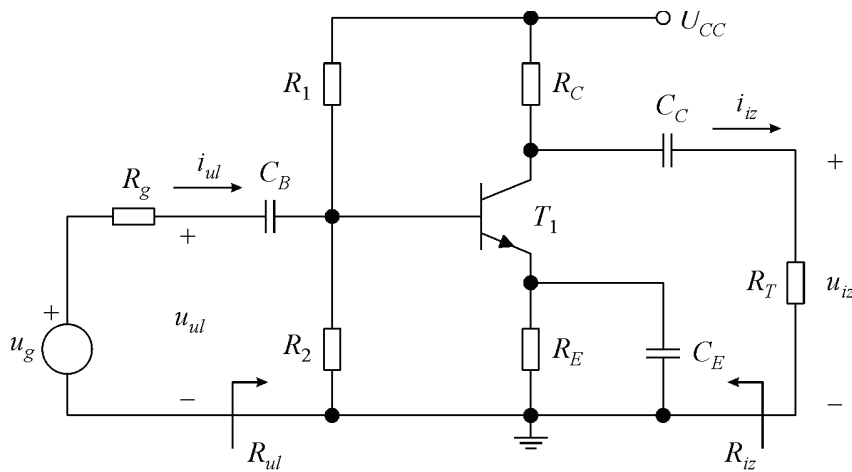

Primjer 8.5

Za pojačalo iz primjera 8.4 u polje izlaznih karakteristika bipolarnog tranzistora ucrtati statički i dinamički radni pravac. Koliki je maksimalni hod izmjeničnih izlaznih napona i struje, a da pri tome radna točka ne izađe iz normalnog aktivnog područja?

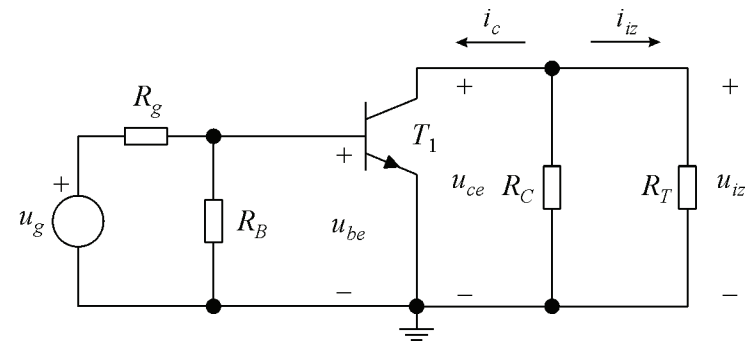

Podešavanje statičke radne točke za maksimalni hod signala (1)

Jednadžba statičkog
radnog pravca:

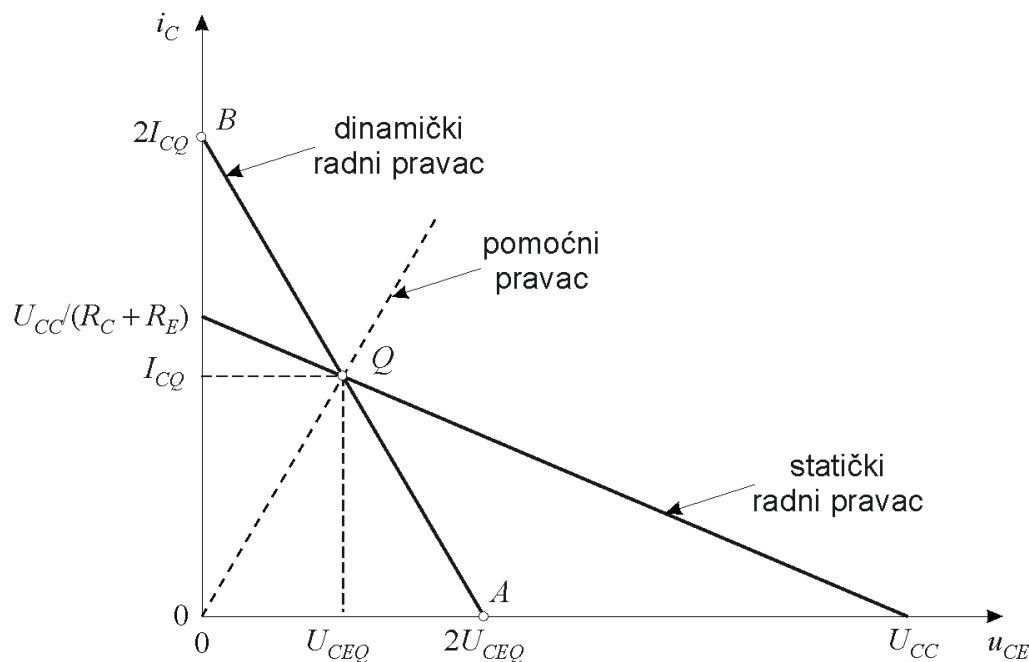
$$U_{CEQ} = U_{CC} - (R_C + R_E)I_{CQ}$$

Jednadžba dinamičkog
radnog pravca:

$$u_{ce} = -(R_C \parallel R_T)i_c$$

Podešavanje statičke radne točke za maksimalni hod signala (2)

$$u_{ce} = -(R_C \parallel R_T) i_c$$

$$u_{CE} - U_{CEQ} = -(R_C \parallel R_T)(i_C - I_{CQ})$$

$$\text{U točki } B \rightarrow \text{za } u_{CE} = 0, i_C = 2 I_{CQ}$$

$$0 - U_{CEQ} = -(R_C \parallel R_T)(2 I_{CQ} - I_{CQ})$$

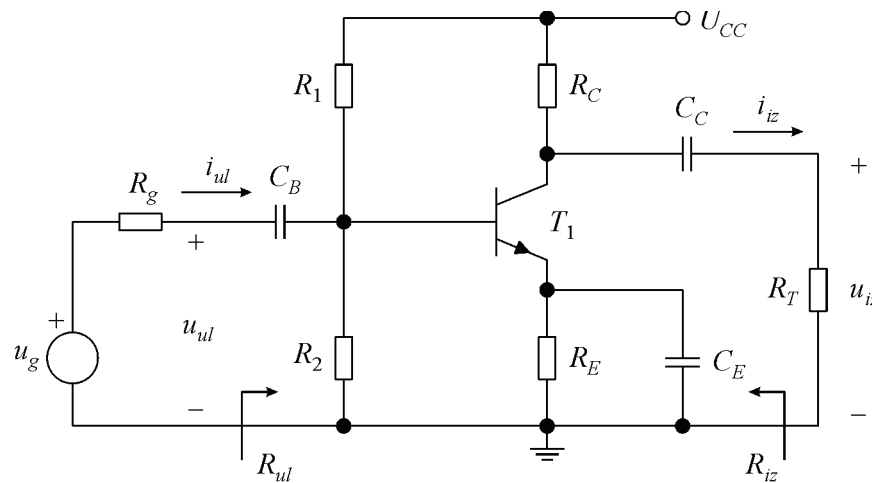
$$U_{CEQ} = (R_C \parallel R_T) I_{CQ}$$

$$I_{CQ} = \frac{U_{CC}}{R_C + R_E + R_C \parallel R_T}$$

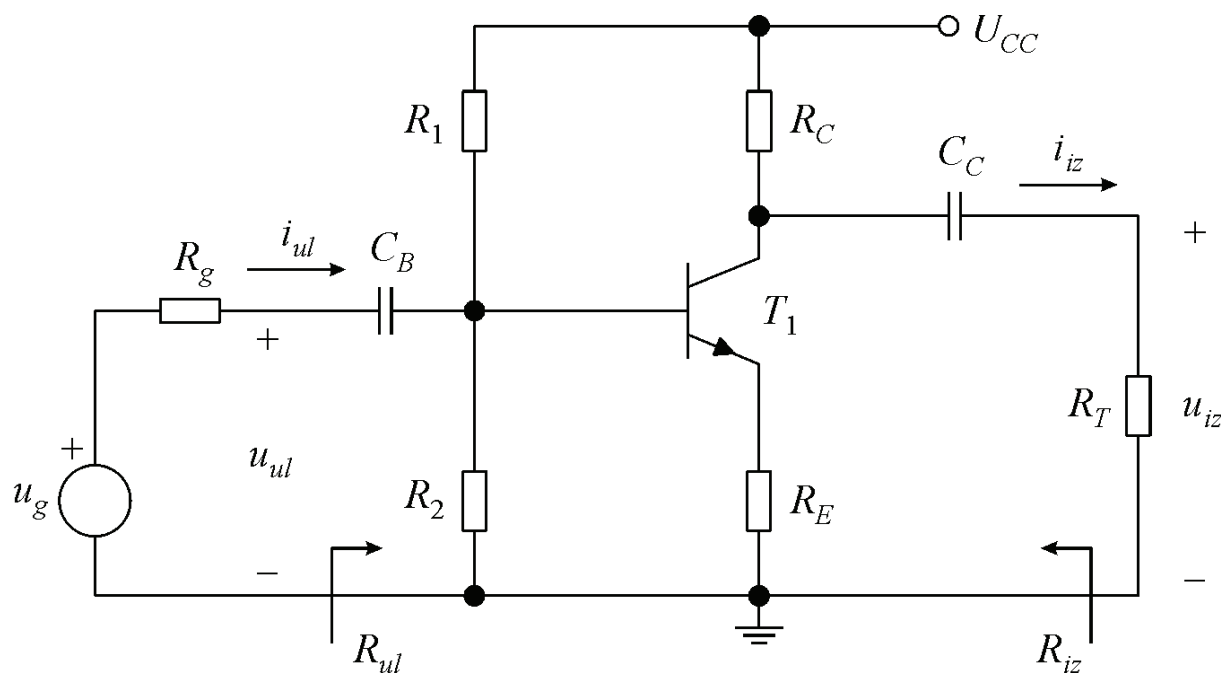
$$U_{CEQ} = \frac{R_C \parallel R_T}{R_C + R_E + R_C \parallel R_T} U_{CC}$$

Primjer 8.6

Za pojačalo sa slike odrediti statičku radnu točku za maksimalni hod signala. Koliki su pri tome maksimalni hodovi izlaznog napona u_{iz} i izlazne struje i_{iz} ? Odrediti otpore otpornog djelila R_1 i R_2 kojima se postiže ta statička radna točka. Zadano je: $U_{CC} = 15 \text{ V}$, $R_C = 2 \text{ k}\Omega$, $R_T = 1,2 \text{ k}\Omega$ i $R_E = 1 \text{ k}\Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta = 100$ i $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$.

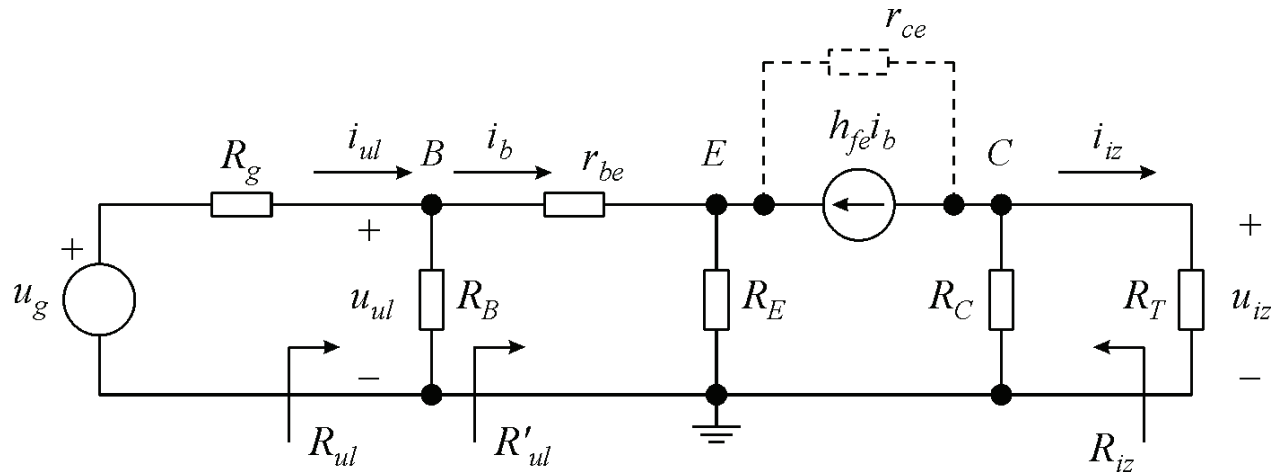

Pojačalo u spoju zajedničkog emitera s emitterskom degeneracijom

Pojačalo s emitterskom degeneracijom – naponsko pojačanje

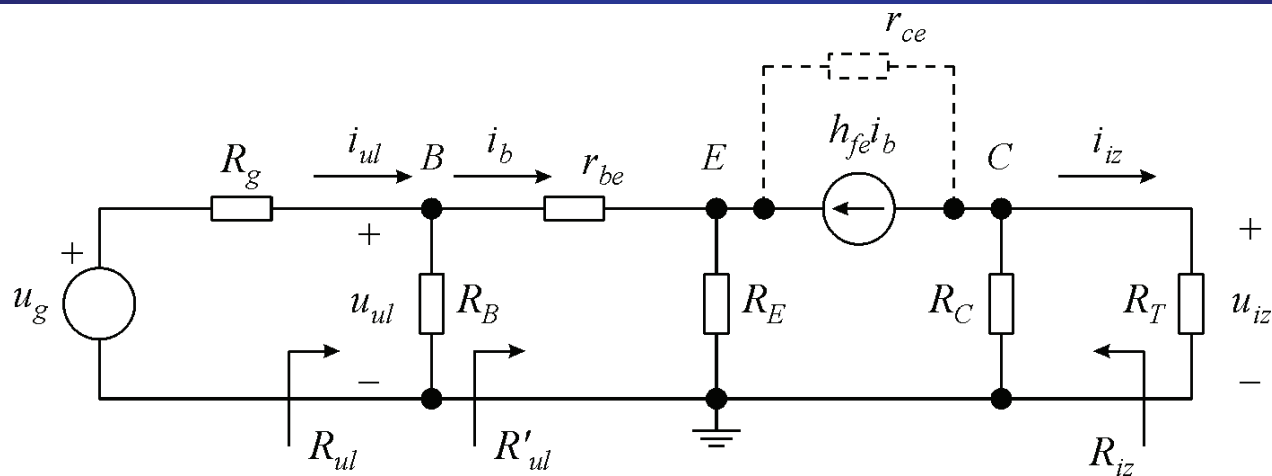

$$u_{ul} = i_b r_{be} + (1 + h_{fe}) i_b R_E \quad u_{iz} = -h_{fe} i_b (R_C \parallel R_T)$$

$$A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} = -h_{fe} \frac{R_C \parallel R_T}{r_{be} + (1 + h_{fe}) R_E} \quad A_V \approx \frac{-g_m (R_C \parallel R_T)}{1 + g_m R_E}$$

$$\text{Uz: } g_m R_E \gg 1 \rightarrow A_V \approx -\frac{R_C \parallel R_T}{R_E}$$

Pojačalo s emitterskom degeneracijom – strujno pojačanje

$$R'_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_b} = r_{be} + (1 + h_{fe})R_E$$

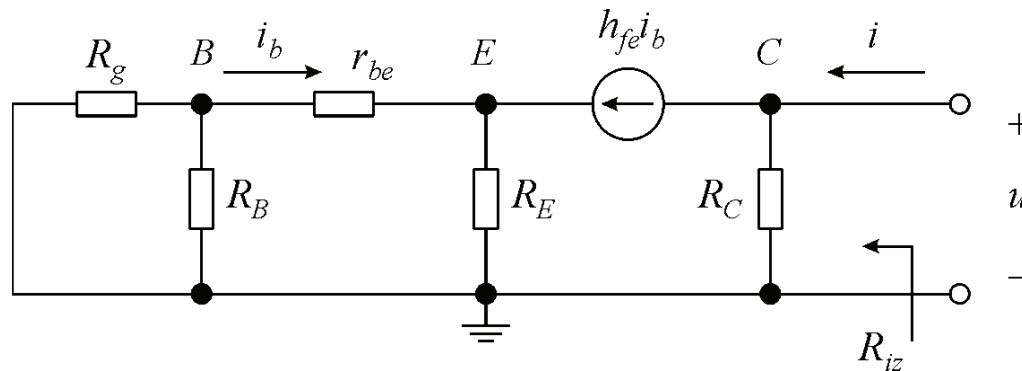
$$i_{iz} = -h_{fe} i_b \frac{R_C}{R_C + R_T} \quad i_b = i_{ul} \frac{R_B}{R_B + R'_{ul}} = i_{ul} \frac{R_B}{R_B + r_{be} + (1 + h_{fe})R_E}$$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} = -h_{fe} \frac{R_C}{R_C + R_T} \frac{R_B}{R_B + r_{be} + (1 + h_{fe})R_E}$$

Pojačalo s emitterskom degeneracijom

– ulazni i izlazni otpor

$$R_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_{ul}} = R_B \parallel R'_{ul} = R_B \parallel [r_{be} + (1 + h_{fe})R_E]$$

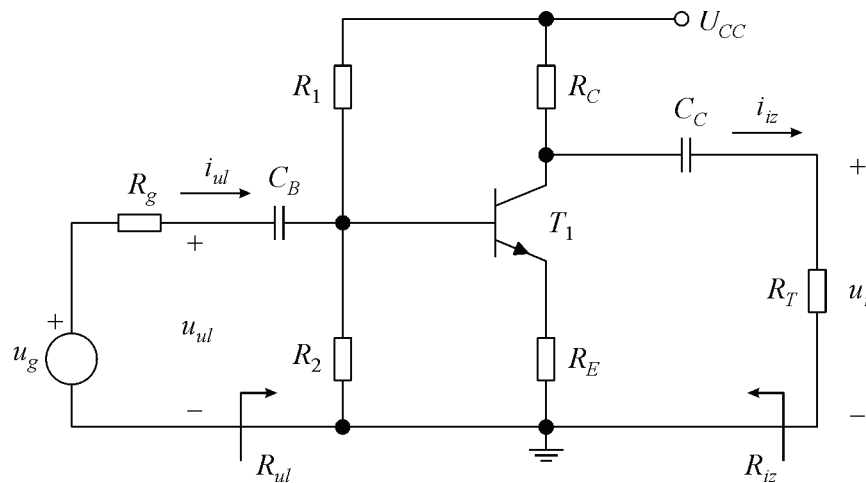
$$i = \frac{u}{R_C} + h_{fe} i_b$$

$$u_e = (1 + h_{fe}) i_b R_E = -i_b (R_g \parallel R_B + r_{be}) \rightarrow i_b = 0$$

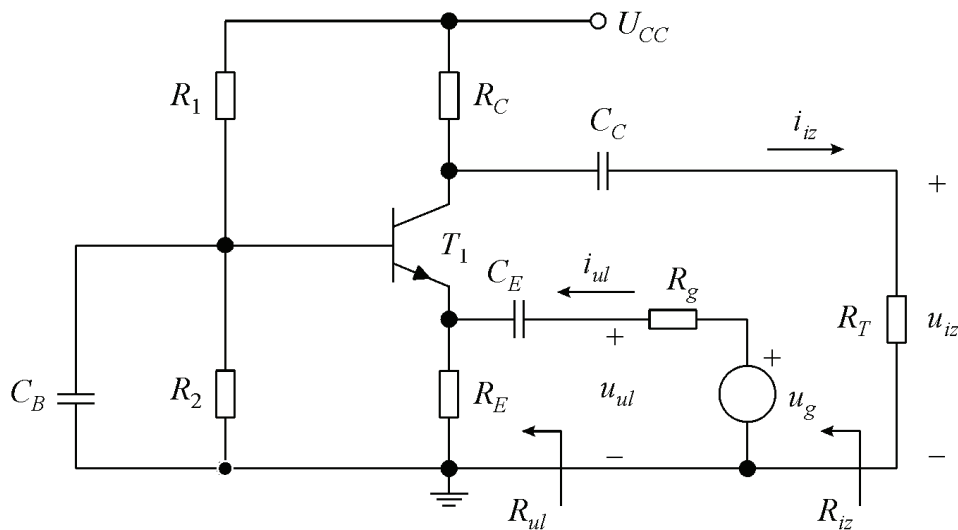
$$R_{iz} = \frac{u}{i} = R_C$$

Primjer 8.7

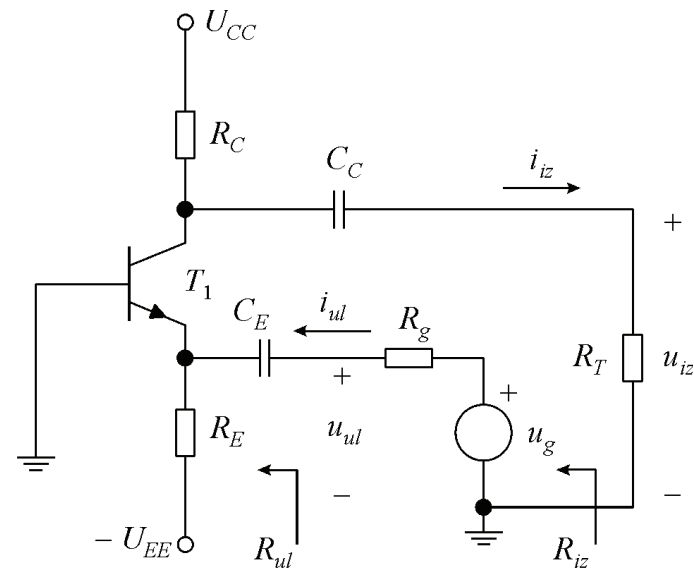
U pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = 15 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_1 = 25 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 2,2 \text{ k}\Omega$, $R_C = 3 \text{ k}\Omega$, $R_T = 2 \text{ k}\Omega$ i $R_E = 200 \Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 100$ i $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$. Zanimariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25 \text{ mV}$. Odrediti pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$, $A_I = i_{iz}/i_{ul}$ i $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$, te ulazni i izlazni otpor pojačala.

Pojačalo u spoju zajedničke baze

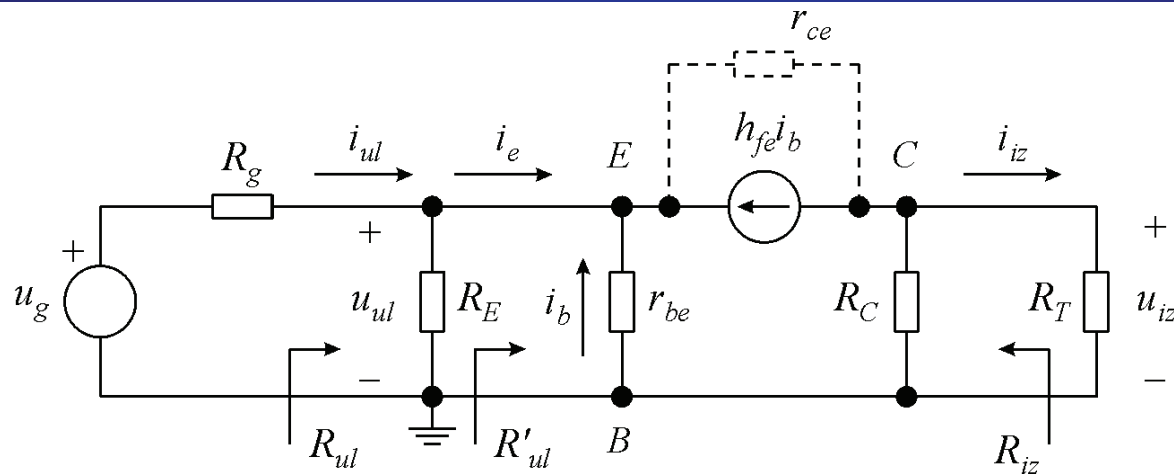

s jednim izvorom napajanja

s dva izvora napajanja

Pojačalo u spoju zajedničke baze – naponsko pojačanje

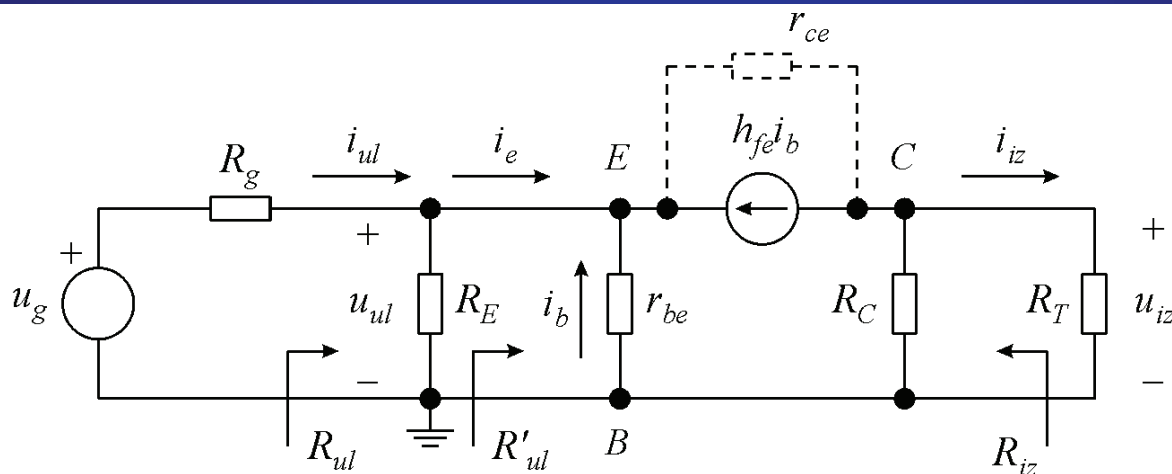

$$u_{ul} = -i_b r_{be}$$

$$u_{iz} = -h_{fe} i_b (R_C \parallel R_T)$$

$$A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} = h_{fe} \frac{R_C \parallel R_T}{r_{be}} = g_m (R_C \parallel R_T)$$

Pojačalo u spoju zajedničke baze – strujno pojačanje

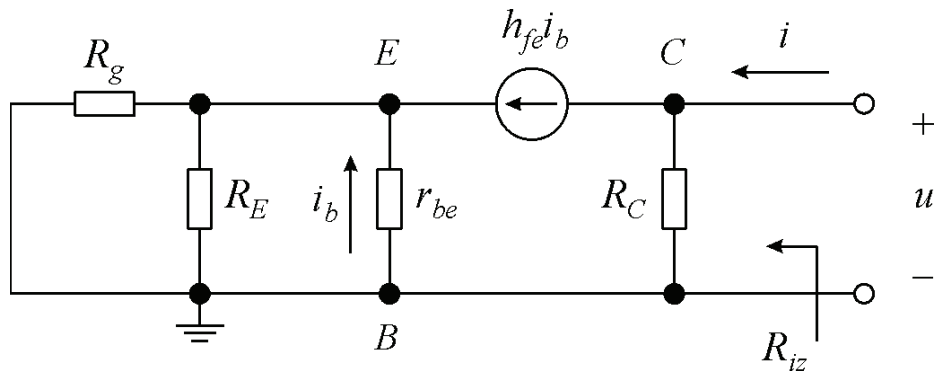
$$R'_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_e} = \frac{-i_b r_{be}}{-(1 + h_{fe})i_b} = \frac{r_{be}}{1 + h_{fe}} \approx \frac{r_{be}}{h_{fe}} = \frac{1}{g_m}$$

$$i_{iz} = -h_{fe} i_b \frac{R_C}{R_C + R_T} \quad i_e = -(1 + h_{fe})i_b = i_{ul} \frac{R_E}{R_E + R'_{ul}}$$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} = \frac{h_{fe}}{1 + h_{fe}} \frac{R_C}{R_C + R_T} \frac{R_E}{R_E + R'_{ul}}$$

Pojačalo u spoju zajedničke baze – ulazni i izlazni otpor

$$R_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_{ul}} = R_E \parallel R'_{ul} = R_E \parallel \frac{r_{be}}{1 + h_{fe}} \approx R_E \parallel \frac{1}{g_m}$$

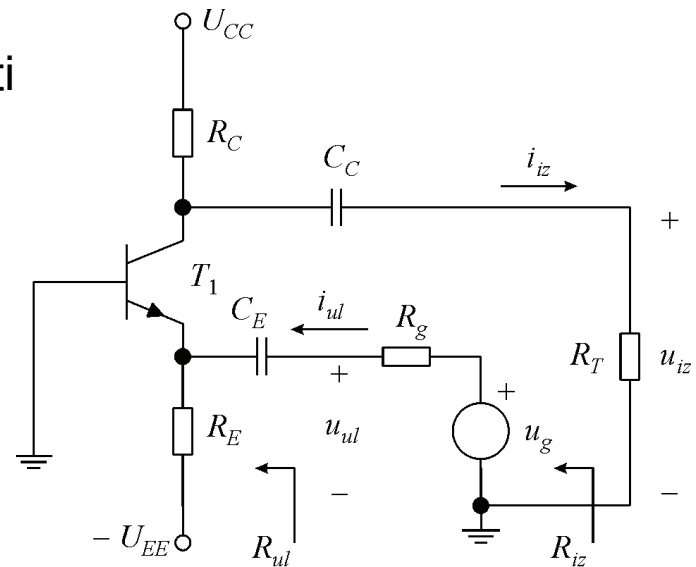
$$u_e = -i_b r_{be} = (1 + h_{fe})i_b (R_g \parallel R_E)$$

$$R_{iz} = \frac{u}{i} = R_C$$

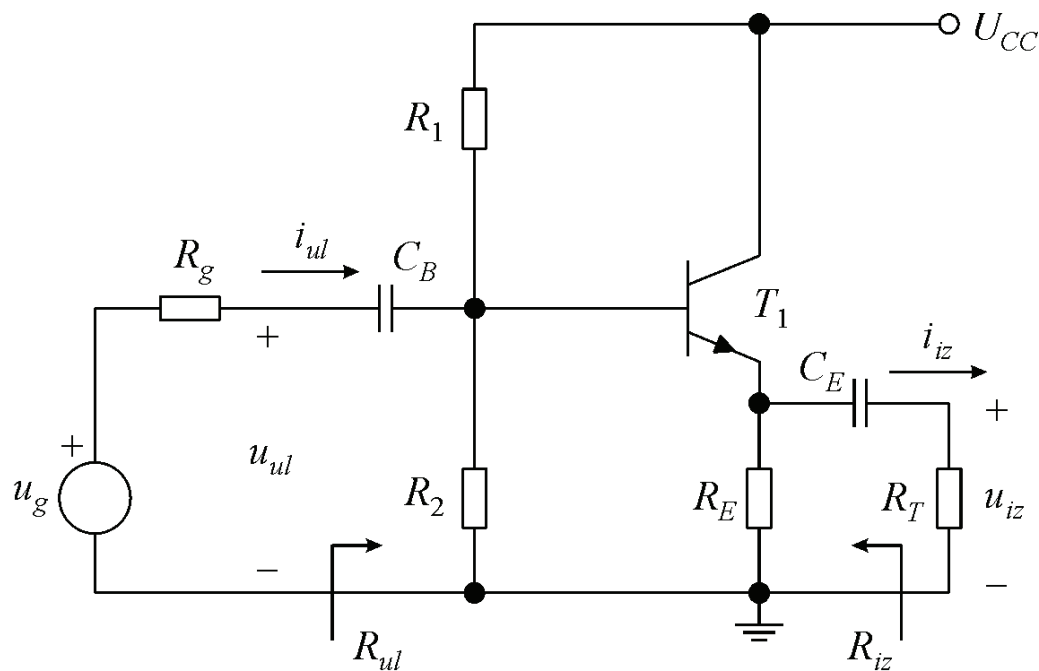

Primjer 8.8

U pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = U_{EE} = 15\text{ V}$, $R_g = 500\ \Omega$, $R_C = 2\text{ k}\Omega$ i $R_T = 1,2\text{ k}\Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 100$ i $U_\gamma = 0,7\text{ V}$. Zanemariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25\text{ mV}$. Odrediti otpor otpornika R_E koji će osigurati statičku struju kolektora $I_{CQ} = 3\text{ mA}$. Izračunati pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$, $A_I = i_{iz}/i_{ul}$ i $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$, te ulazni i izlazni otpor pojačala.

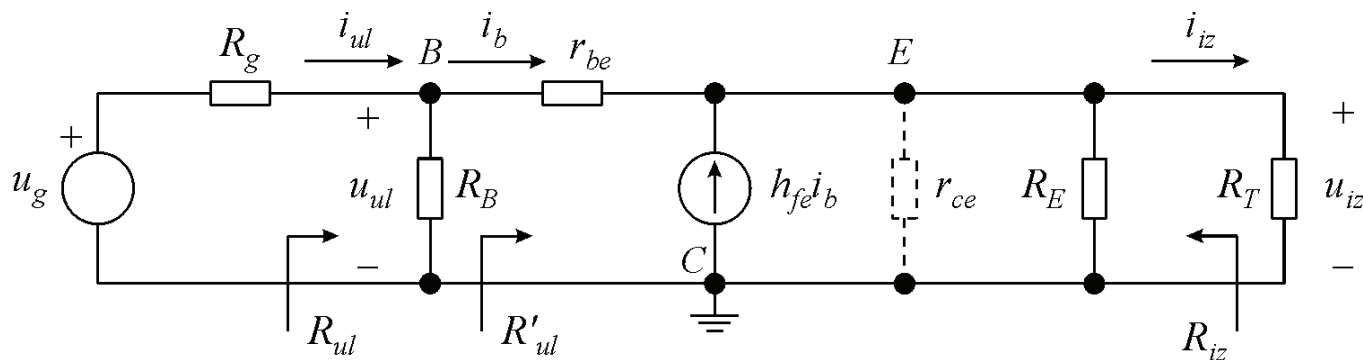

Pojačalo u spoju zajedničkog kolektora – emittersko sljedilo

U statici: $U_{CE} \approx U_{CC} - R_E I_C$

Pojačalo u spoju zajedničkog kolektora – naponsko pojačanje

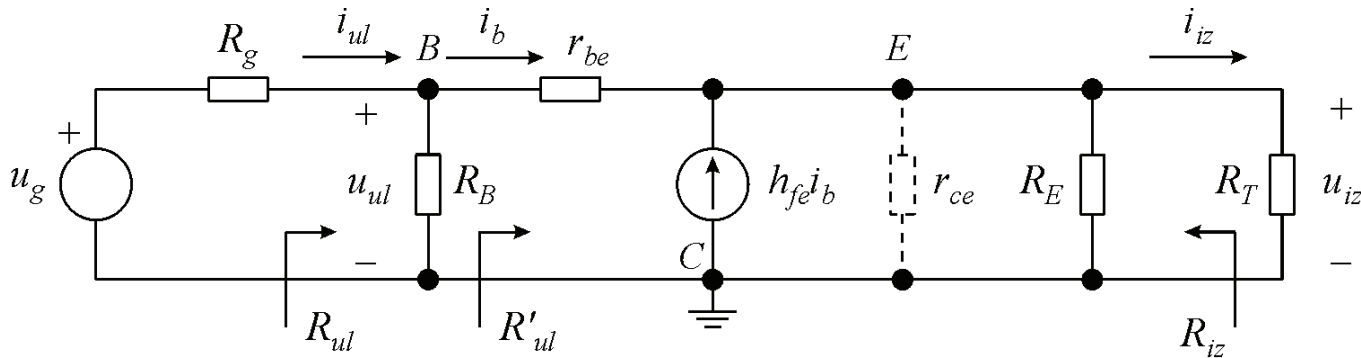

$$u_{iz} = (1 + h_{fe}) i_b (R_E \parallel R_T) \qquad u_{ul} = i_b r_{be} + (1 + h_{fe}) i_b (R_E \parallel R_T)$$

$$A_V = \frac{u_{iz}}{u_{ul}} = \frac{(1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)}{r_{be} + (1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)}$$

$$A_V \approx \frac{h_{fe}(R_E \parallel R_T)}{r_{be} + h_{fe}(R_E \parallel R_T)} = \frac{g_m(R_E \parallel R_T)}{1 + g_m(R_E \parallel R_T)}$$

Pojačalo u spoju zajedničkog kolektora – strujno pojačanje

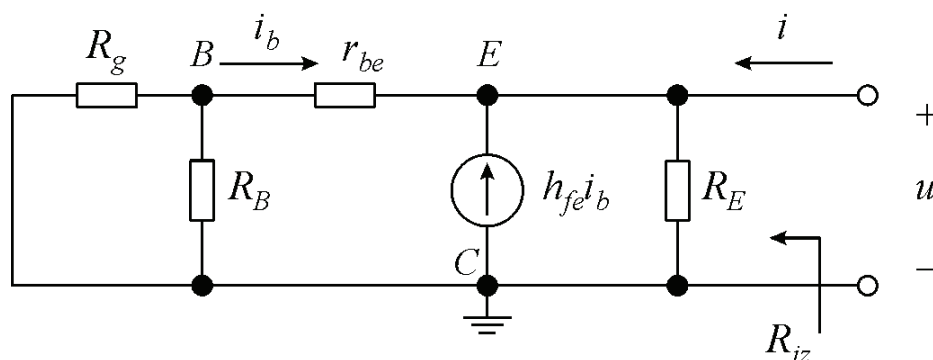
$$R'_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_b} = r_{be} + (1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)$$

$$i_{iz} = (1 + h_{fe}) i_b \frac{R_E}{R_E + R_T} \qquad i_b = i_{ul} \frac{R_B}{R_B + R'_{ul}}$$

$$A_I = \frac{i_{iz}}{i_{ul}} = (1 + h_{fe}) \frac{R_E}{R_E + R_T} \frac{R_B}{R_B + R'_{ul}}$$

Pojačalo u spoju zajedničkog kolektora – ulazni i izlazni otpor

$$R_{ul} = \frac{u_{ul}}{i_{ul}} = R_B \parallel R'_{ul} = R_B \parallel [r_{be} + (1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)]$$

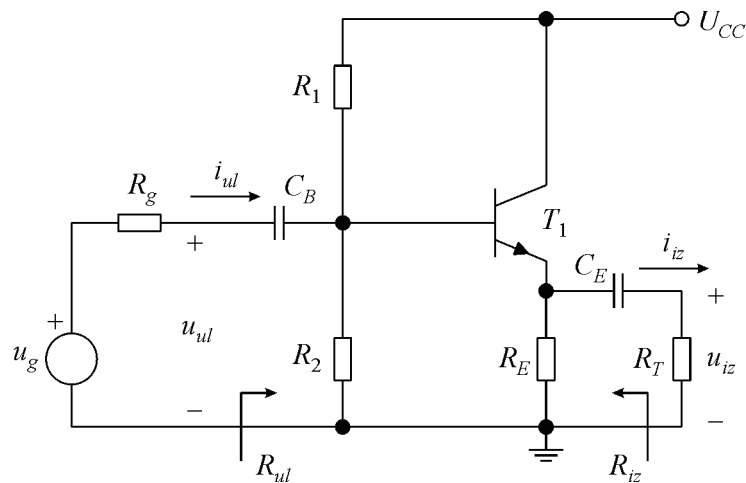

$$u = -i_b (R_g \parallel R_B + r_{be}) \quad \frac{i}{u} = \frac{1}{R_E} - \frac{(1 + h_{fe})i_b}{u} = \frac{1}{R_E} + \frac{1 + h_{fe}}{R_g \parallel R_B + r_{be}}$$

$$R_{iz} = \frac{u}{i} = R_E \parallel \frac{R_g \parallel R_B + r_{be}}{1 + h_{fe}}$$

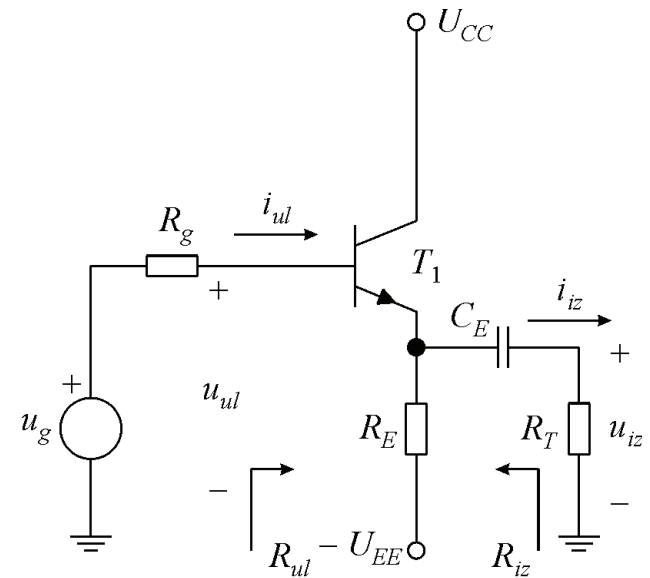
Primjer 8.9

U pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = 15 \text{ V}$, $R_g = 500 \Omega$, $R_1 = 70 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 100 \text{ k}\Omega$, $R_E = 4 \text{ k}\Omega$ i $R_T = 1 \text{ k}\Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 100$ i $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$. Zanimariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25 \text{ mV}$. Odrediti pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$, $A_I = i_{iz}/i_{ul}$ i $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$, te ulazni i izlazni otpor pojačala.

Primjer 8.10

U pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = U_{EE} = 15\text{ V}$, $R_g = 500\ \Omega$, $R_E = 4\text{ k}\Omega$ i $R_T = 1\text{ k}\Omega$. Parametri *npn* bipolarnog tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 100$ i $U_\gamma = 0,7\text{ V}$. Zanemariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25\text{ mV}$. Odrediti pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$ i $A_I = i_{iz}/i_{ul}$, te ulazni i izlazni otpor pojačala.

Usporedba osnovnih spojeva pojačala s bipolarnim tranzistorima

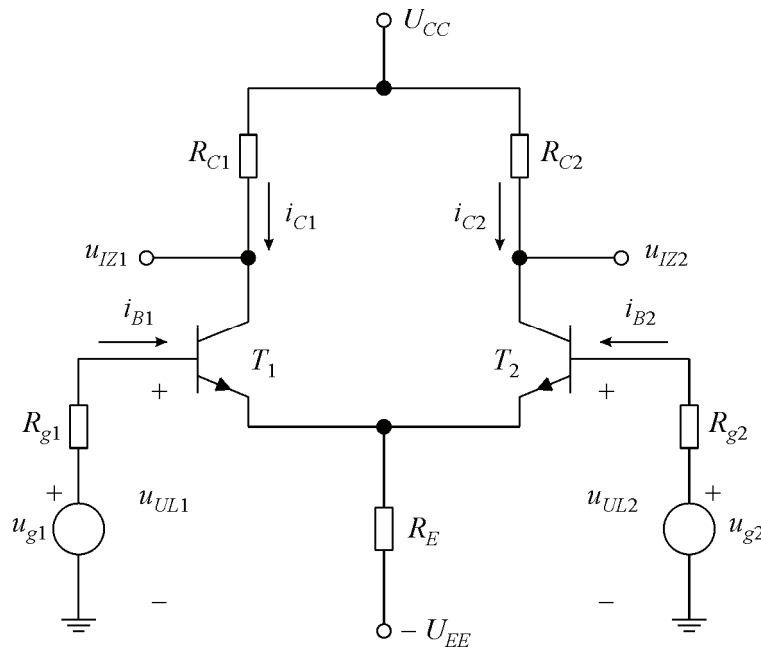
Spoj pojačala	zajednički emiter	zajednička baza	zajednički kolektor
A_V	$-g_m(R_C \parallel R_T)$	$g_m(R_C \parallel R_T)$	$\frac{g_m(R_E \parallel R_T)}{1 + g_m(R_E \parallel R_T)}$
A_I	$-h_{fe} \frac{R_C}{R_C + R_T} \frac{R_B}{R_B + r_{be}}$	$\frac{h_{fe}}{1 + h_{fe}} \frac{R_C}{R_C + R_T} \frac{R_E}{R_E + \frac{r_{be}}{1 + h_{fe}}}$	$(1 + h_{fe}) \frac{R_E}{R_E + R_T} \frac{R_B}{R_B + r_{be} + (1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)}$
R_{ul}	$R_B \parallel r_{be}$	$R_E \parallel \frac{r_{be}}{1 + h_{fe}}$	$R_B \parallel [r_{be} + (1 + h_{fe})(R_E \parallel R_T)]$
R_{iz}	R_C	R_C	$R_E \parallel \frac{R_g \parallel R_B + r_{be}}{1 + h_{fe}}$

Diferencijsko pojačalo

Diferencijsko pojačalo

- ❑ jedno od najznačajnijih tranzistorskih pojačala
- ❑ ulazni stupanj u operacijskim pojačalima, komparatorima, stabilizatorima
- ❑ primjena u mjernoj tehnici

2 ulaza $\rightarrow u_{ul1}$ i u_{ul2}

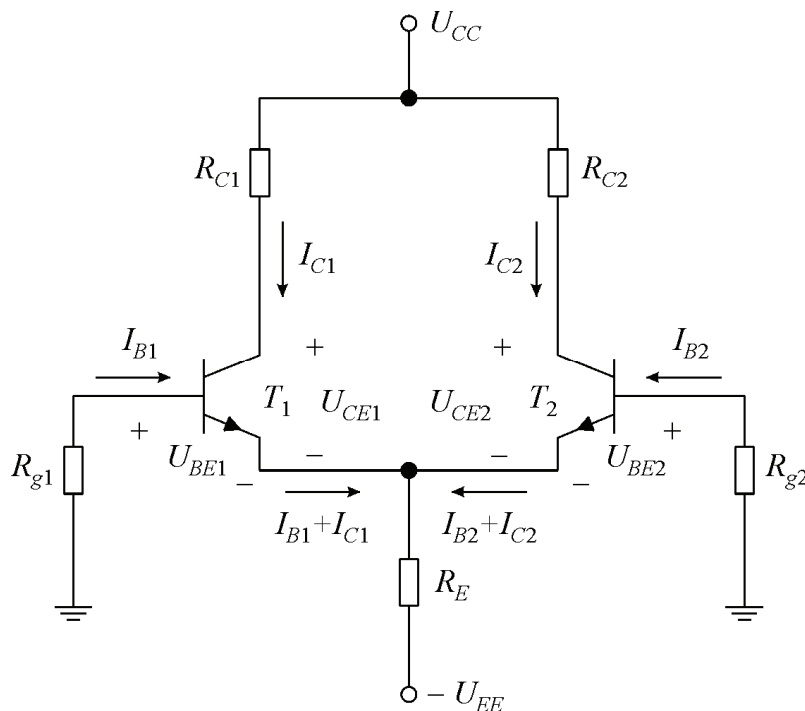
2 izlaza $\rightarrow u_{iz1}$ i u_{iz2}

koristi se:

- ❑ samo u_{iz1} ili $u_{iz2} \rightarrow$ **asimetrični izlaz**
- ❑ razlika $u_{iz} = u_{iz2} - u_{iz1} \rightarrow$ **diferencijski ili simetrični izlaz**

istosmjerno pojačalo

Statička analiza

u statiki $\rightarrow u_{g1} = u_{g2} = 0$

simetrične grane :

$$T_1 = T_2, R_{g1} = R_{g2}, R_{C1} = R_{C2} \rightarrow$$

$$I_{B1} = I_{B2}, I_{C1} = I_{C2}$$

za ulazni krug tranzistora T_1 :

$$U_{EE} = I_{BQ1} R_{g1} + U_{BEQ1} + 2(1 + \beta) I_{BQ1} R_E$$

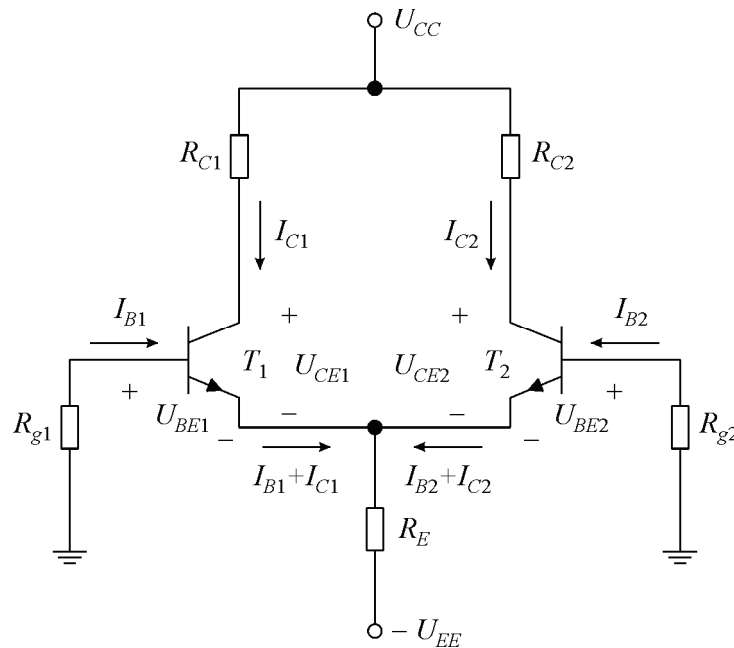
$$I_{BQ1} = I_{BQ2} = \frac{U_{EE} - U_{BEQ1}}{R_{g1} + 2(1 + \beta) R_E}$$

$$I_{CQ1} = I_{CQ2} = \beta I_{BQ1}$$

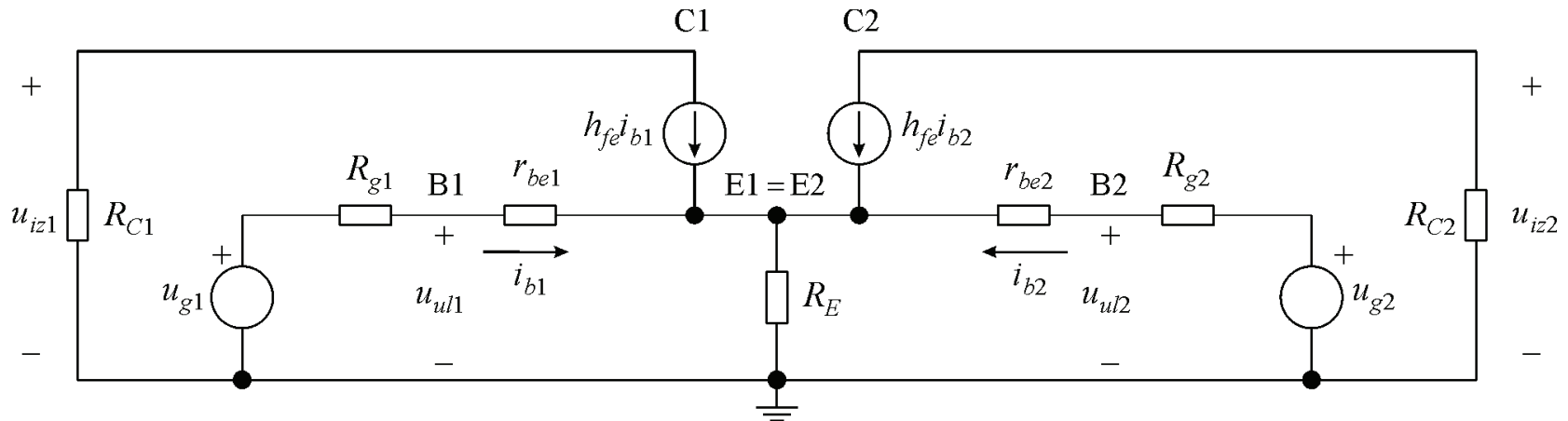
$$\begin{aligned} U_{CEQ1} = U_{CEQ2} &= U_{CC} + U_{EE} - [\beta R_{C1} + 2(1 + \beta) R_E] I_{BQ1} \approx \\ &\approx U_{CC} + U_{EE} - (R_{C1} + 2 R_E) I_{CQ1}. \end{aligned}$$

Primjer 8.11

U diferencijskom pojačalu sa slike zadano je: $U_{CC} = U_{EE} = 15\text{ V}$, $R_{g1} = R_{g2} = 500\ \Omega$, $R_{C1} = R_{C2} = 1,5\text{ k}\Omega$ i $R_E = 4,5\text{ k}\Omega$. Parametri oba bipolarna tranzistora su $\beta = 100$ i $U_\gamma = 0,7\text{ V}$. Odrediti struje i napone tranzistora u statičkoj radnoj točki.

Dinamička analiza – nadomjesni sklop pojačala za mali signal

Zajednički i diferencijski signal

Naponi u_{g1} i u_{g2} rastavljaju se na:

□ zajednički signal u_z i

□ diferencijski signal u_d

$$u_z = \frac{u_{g1} + u_{g2}}{2}$$

$$u_d = u_{g2} - u_{g1}$$

Pojedinačni ulazni naponi u_{g1} i u_{g2} su:

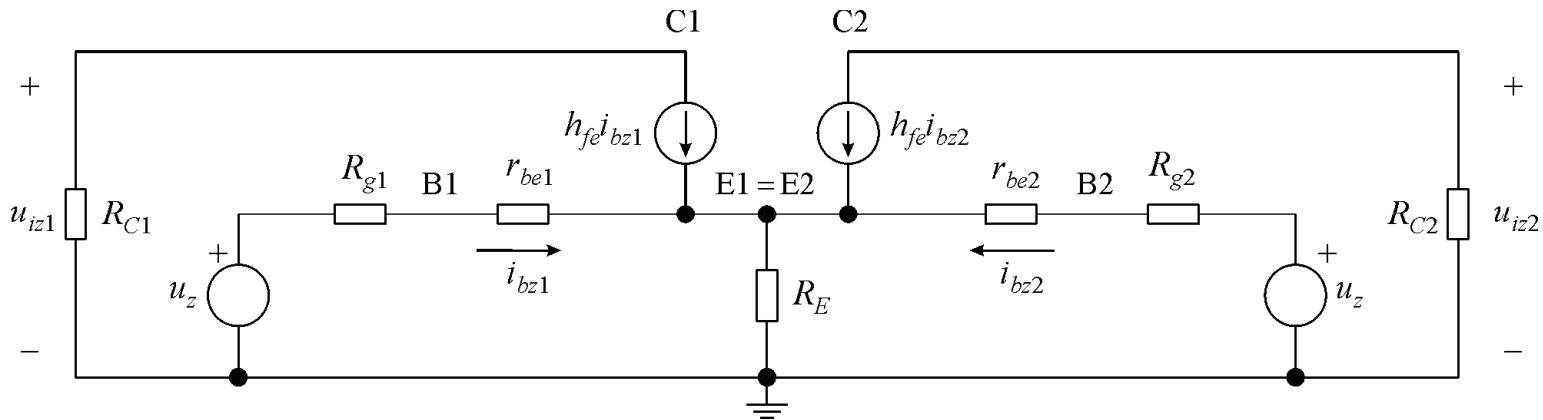
$$u_{g1} = u_z - u_d / 2$$

$$u_{g2} = u_z + u_d / 2$$

Analiza metodom superpozicije – posebno za zajednički, a posebno za diferencijski signal

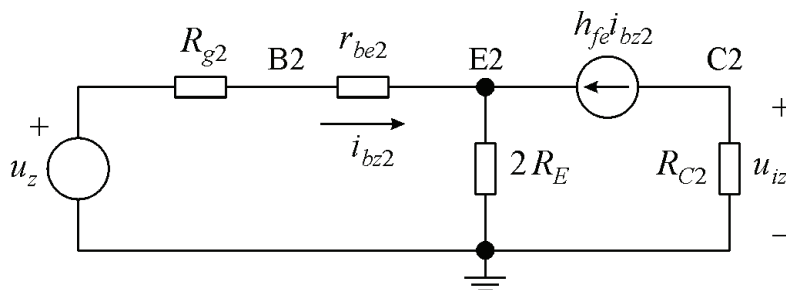
Pojačanje zajedničkog signala

Na oba je ulaza zajednički signal $\rightarrow u_{g1} = u_{g2} = u_z$

Uz simetriju $\rightarrow i_{bz1} = i_{bz2}$; za $u_{iz} = u_{iz2}$

$$u_{iz} = -h_{fe} i_{bz2} R_{C2}$$

$$u_z = i_{bz2} [R_{g2} + r_{be2} + 2R_E (1 + h_{fe})]$$

$$A_{Vz} = \frac{u_{iz}}{u_z} = \frac{-h_{fe} R_{C2}}{R_{g2} + r_{be2} + 2R_E (1 + h_{fe})}$$

Faktor potiskivanja

Izlazni napon $\rightarrow$ superpozicija napona uz diferencijski i zajednički signal

$$u_{iz} = A_{Vd} u_d + A_{Vz} u_z$$

Faktor potiskivanja: $\rho \equiv \frac{|A_{Vd}|}{|A_{Vz}|}$

$$\rho = \frac{R_{g2} + r_{be2} + 2R_E(1 + h_{fe})}{2(R_{g2} + r_{be2})} = \frac{1}{2} + \frac{R_E(1 + h_{fe})}{R_{g2} + r_{be2}}$$

$$\text{Uz } R_{g1} = R_{g2} = 0$$

$$\rho = \frac{1}{2} + \frac{R_E(1 + h_{fe})}{r_{be2}} \approx \frac{1}{2} + g_{m2} R_E = \frac{1}{2} + \frac{I_{CQ2}}{U_T} R_E$$

Primjer 8.12

Za diferencijsko pojačalo iz primjera 8.11 za asimetrični izlaz $u_{iz} = u_{iz2}$ izračunati naponska pojačanja zajedničkog i diferencijskog signala A_{Vz} i A_{Vd} , te faktor potiskivanja ρ . Dinamički faktor strujnog pojačanja $h_{fe} = 100$, a naponski ekvivalent temperature $U_T = 25 \text{ mV}$. Zanemariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području.

Primjer 8.13

Na diferencijsko pojačalo iz primjera 8.12 priključeni su sinusni signali

$u_{g1} = U_{g1m} \sin \omega t$ i $u_{g2} = U_{g2m} \sin \omega t$. Izračunati izlazni napon $u_{iz} = u_{iz2}$ za

a) $U_{g1m} = -5 \text{ mV}$ i $U_{g2m} = 5 \text{ mV}$, te

b) $U_{g1m} = 20 \text{ mV}$ i $U_{g2m} = 30 \text{ mV}$.

Pojačanja simetričnog ili diferencijskog izlaza

Diferencijski izlaz $\rightarrow u_{iz} = u_{iz2} - u_{iz1} \rightarrow u_{iz2}$ i u_{iz1} su pojedinačni izlazni naponi

Za zajednički signal $u_{g1} = u_{g2} = u_z$

$$A_{Vz1} = \frac{u_{iz1}}{u_z} = \frac{-h_{fe} R_{C1}}{R_{g1} + r_{be1} + 2R_E(1 + h_{fe})} \quad A_{Vz2} = \frac{u_{iz2}}{u_z} = \frac{-h_{fe} R_{C2}}{R_{g2} + r_{be2} + 2R_E(1 + h_{fe})}$$

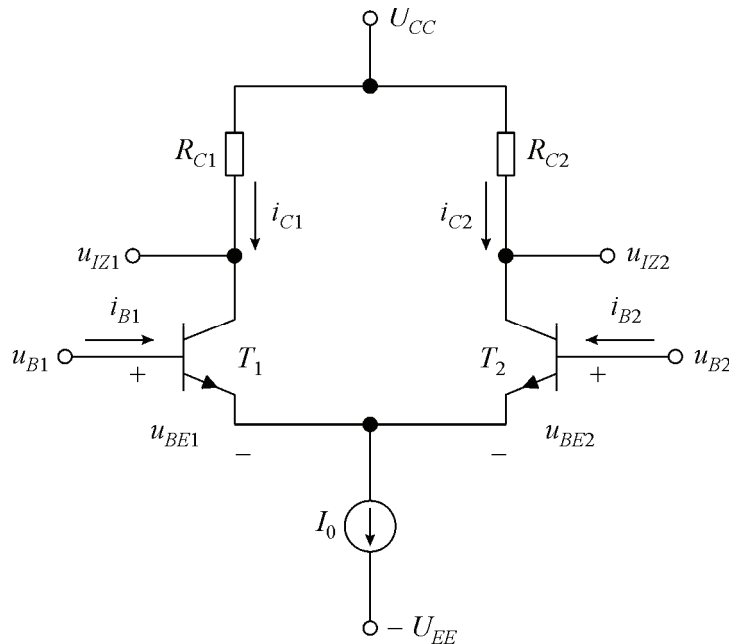
$$A_{Vz} = \frac{u_{iz2} - u_{iz1}}{u_z} = A_{Vz2} - A_{Vz1} = 0$$

Za diferencijski signal $u_{g2} = -u_{g1} = u_d/2$

$$A_{Vd1} = \frac{u_{iz1}}{u_d} = \frac{+h_{fe} R_{C1}}{2(R_{g1} + r_{be1})} \quad A_{Vd2} = \frac{u_{iz2}}{u_d} = \frac{-h_{fe} R_{C2}}{2(R_{g2} + r_{be2})}$$

$$A_{Vd} = \frac{u_{iz2} - u_{iz1}}{u_d} = A_{Vd2} - A_{Vd1} = \frac{-h_{fe} R_{C2}}{R_{g2} + r_{be2}}$$

Prijenosna karakteristika (1)

$$I_0 = \frac{u_E + U_{EE}}{R_E} \approx \frac{U_{EE}}{R_E}$$

$$I_0 \approx i_{C1} + i_{C2}$$

$$i_{C1} = I_S \exp\left(\frac{u_{BE1}}{U_T}\right)$$

$$i_{C2} = I_S \exp\left(\frac{u_{BE2}}{U_T}\right)$$

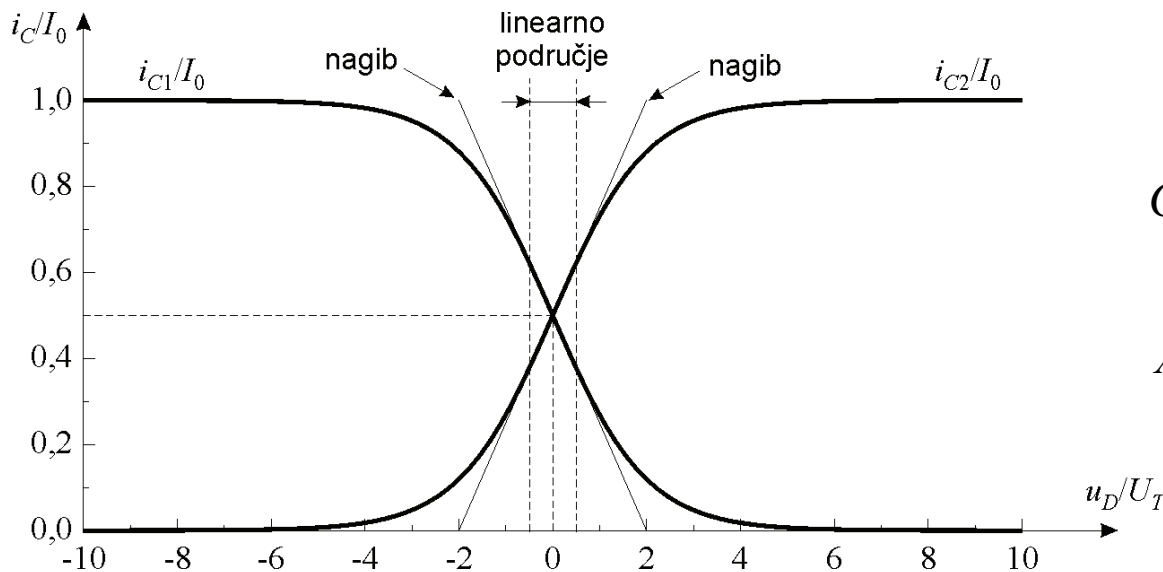
$$i_{C1} = I_S \exp\left(\frac{u_{BE2}}{U_T}\right) \exp\left(-\frac{u_{BE2} - u_{BE1}}{U_T}\right) = i_{C2} \exp\left(-\frac{u_{BE2} - u_{BE1}}{U_T}\right)$$

$$u_D = u_{B2} - u_{B1} = u_{BE2} - u_{BE1}$$

Prijenosna karakteristika (2)

$$i_{C2} \approx \frac{I_0}{1 + \exp\left(-\frac{u_D}{U_T}\right)}$$

$$i_{C1} \approx \frac{I_0}{1 + \exp\left(\frac{u_D}{U_T}\right)}$$

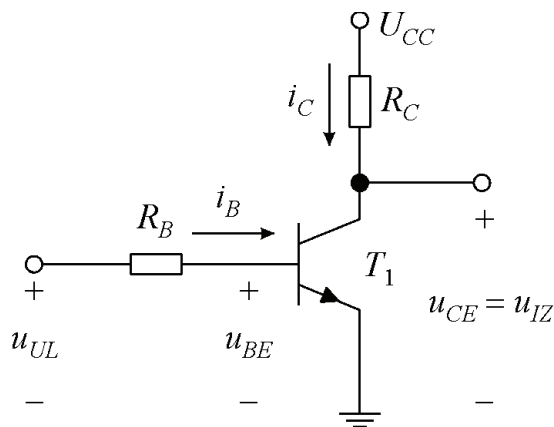

Za $u_D = 0$

$$G_{m,\max} = \left| \frac{di_{C1}}{du_D} \right| = \left| \frac{di_{C2}}{du_D} \right| = \frac{I_0}{4U_T}$$

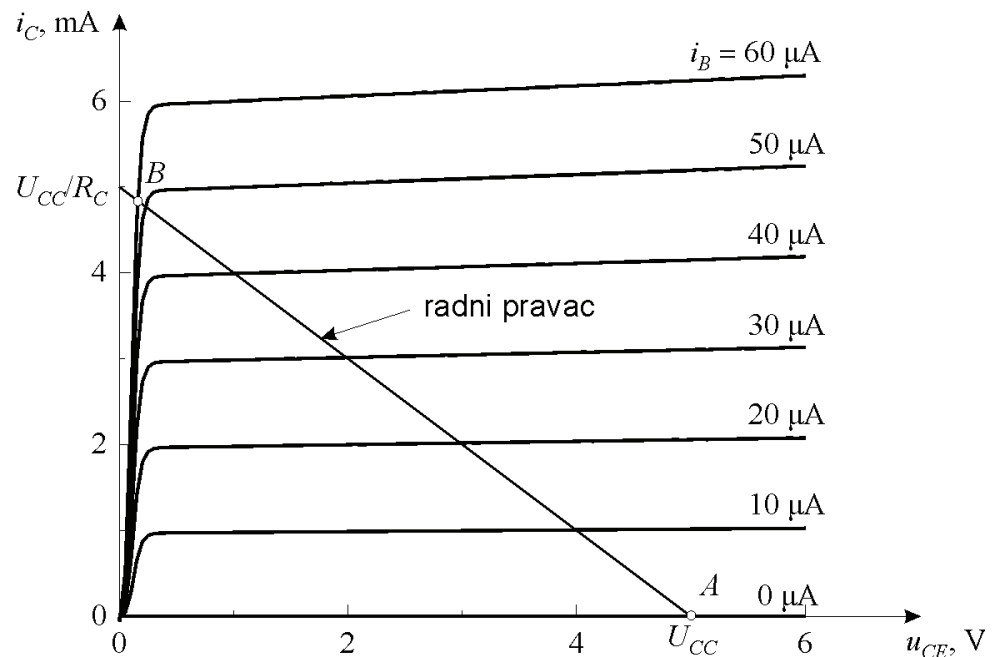
$$\begin{aligned} A_{Vd,\max} &= -G_{m,\max} R_{C2} = \\ &= -\frac{I_0}{4U_T} R_{C2} \end{aligned}$$

Bipolarni tranzistor kao sklopka

$$i_B = \frac{u_{UL} - u_{BE}}{R_B}$$

$$u_{IZ} = u_{CE} = U_{CC} - R_C i_C$$

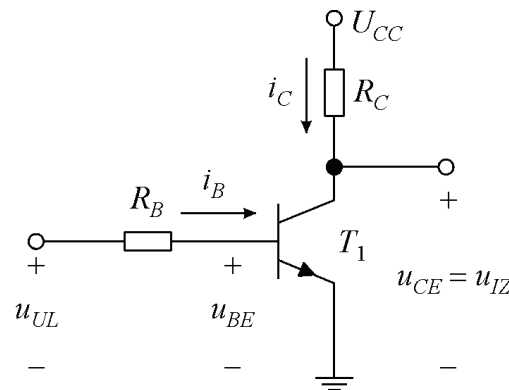
Točka A: $i_C \approx 0$, $u_{IZ} = u_{CE} = U_{CC} \rightarrow$ **isključena sklopka**

Točka B: $u_{IZ} = u_{CE} = U_{CEzas}$, $i_C = I_{Czas} = (U_{CC} - U_{CEzas})/R_C \rightarrow$ **uključena sklopka**

Uvjet za zasićenje: $I_{Bzas} \geq I_{Czas}/\beta$

Primjer 8.14

Bipolarna sklopka sa slike radi s naponom napajanja $U_{CC} = 5\text{ V}$ i s kolektorskim otporom $R_C = 1\text{ k}\Omega$. Odrediti maksimalnu vrijednost otpora R_B koji će uz ulazni napon $U_{UL} = U_{CC}$ osigurati rad tranzistora u zasićenju. Faktor strujnog pojačanja tranzistora β može poprimiti vrijednosti iz intervala 50 do 150. Pretpostaviti vrijednosti $U_{CEzas} = 0,2\text{ V}$ i $U_{BEzas} = 0,8\text{ V}$.

Naponska prijenosna karakteristika

Bipolarna tranzistorska sklopka je **invertor**

naponska prijenosna karakteristika $\rightarrow u_{IZ} = f(u_{UL})$

□ za $u_{UL} < U_{ULN} \rightarrow i_C \approx 0, u_{IZ} = U_{CC} = U_{IZV} = U_1$

□ za $U_{ULN} < u_{UL} < U_{ULV} \rightarrow i_C = \beta i_B$

$$u_{IZ} = u_{CE} = U_{CC} - R_C i_C = U_{CC} - \beta R_C \frac{u_{UL} - u_{BE}}{R_B}$$

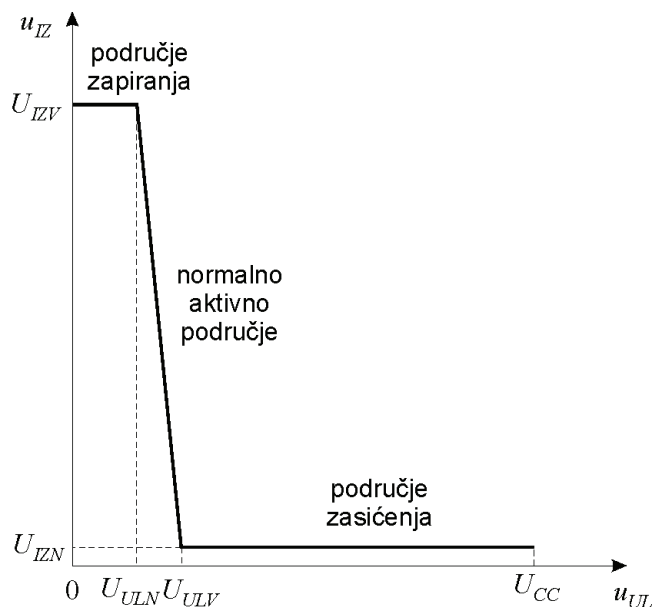
za $u_{UL} = U_{ULN} \rightarrow i_C \approx 0 \rightarrow U_{ULN} = U_{BE}$

za $u_{UL} = U_{ULV} \rightarrow U_{IZ} = U_{CEzas}$

$$I_B = \frac{U_{ULV} - U_{BE}}{R_B} = \frac{I_{Czas}}{\beta} = \frac{U_{CC} - U_{CEzas}}{\beta R_C}$$

$$U_{ULV} = \frac{R_B}{\beta R_C} (U_{CC} - U_{CEzas}) + U_{BE}$$

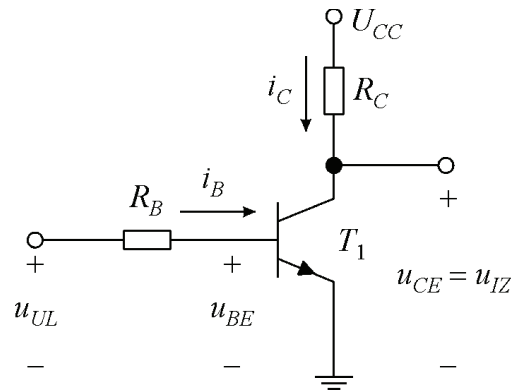
□ za $u_{UL} > U_{ULV} \rightarrow I_C = I_{Czas} = (U_{CC} - U_{CEzas})/R_C,$
 $I_{Bzas} \geq I_{Czas}/\beta, u_{IZ} = U_{CEzas} = U_{IZN} = U_0$

Primjer 8.15

Odrediti karakteristične napone naponske prijenosne karakteristike invertora s bipolarnim tranzistorom sa slike. Napon napajanja $U_{CC} = 5\text{ V}$, a otpori otpornika su $R_B = 10\text{ k}\Omega$ i $R_C = 1\text{ k}\Omega$. Faktor strujnog pojačanja tranzistora $\beta = 100$, a napon $U_{CEzas} = 0,2\text{ V}$. Pretpostaviti da je normalnom aktivnom području rada tranzistora napon $U_{BE} = 0,7\text{ V}$. Izračunati granice naponskih smetnji.

Utjecaj opterećenja na napone logičkih razina

Analiziraju se stacionarna stanja invertora s tranzistorom T_1

- T_0 u zapiranju $\rightarrow T_1$ u zasićenju $\rightarrow T_2$ u zapiranju

$$I_{B1zas} = \frac{U_{CC} - U_{BEzas}}{R_C + R_B}$$

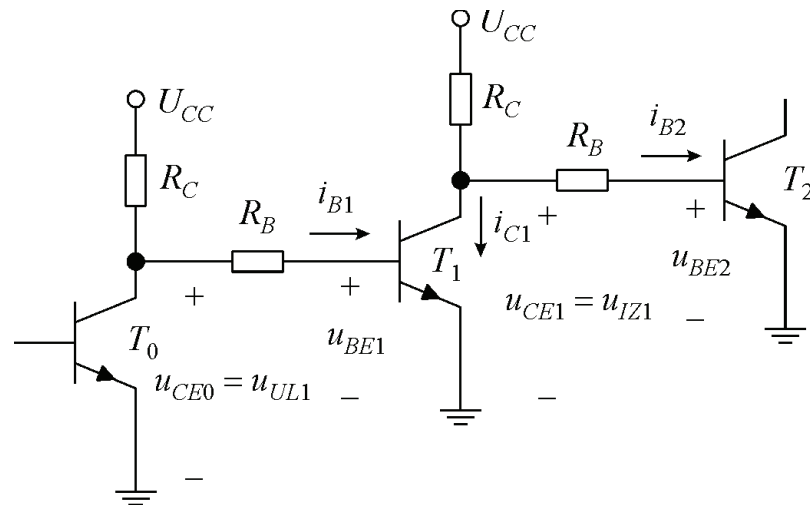
$$I_{B1zas} \geq \frac{I_{C1zas}}{\beta} = \frac{U_{CC} - U_{CEzas}}{\beta R_C}$$

$$u_{IZ1} = u_{CE1} = U_{CEzas} = U_0$$

- T_0 u zasićenju $\rightarrow T_1$ u zapiranju $\rightarrow T_2$ u zasićenju

$$u_{UL1} = u_{CE0} = U_{CEzas}$$

$$\begin{aligned} u_{IZ1} &= U_{CC} - R_C I_{B2zas} = \\ &= U_{CC} - R_C \frac{U_{CC} - U_{BEzas}}{R_C + R_B} = U_1 \end{aligned}$$

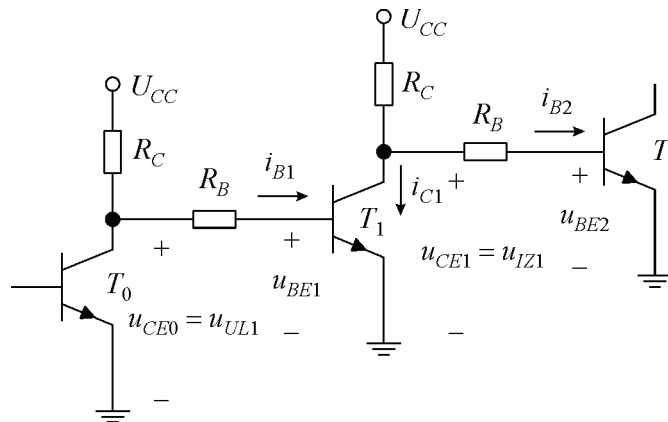

Ako je T_1 opterećen s N invertora

$$U_1 = U_{CC} - N R_C \frac{U_{CC} - U_{BEzas}}{N R_C + R_B}$$

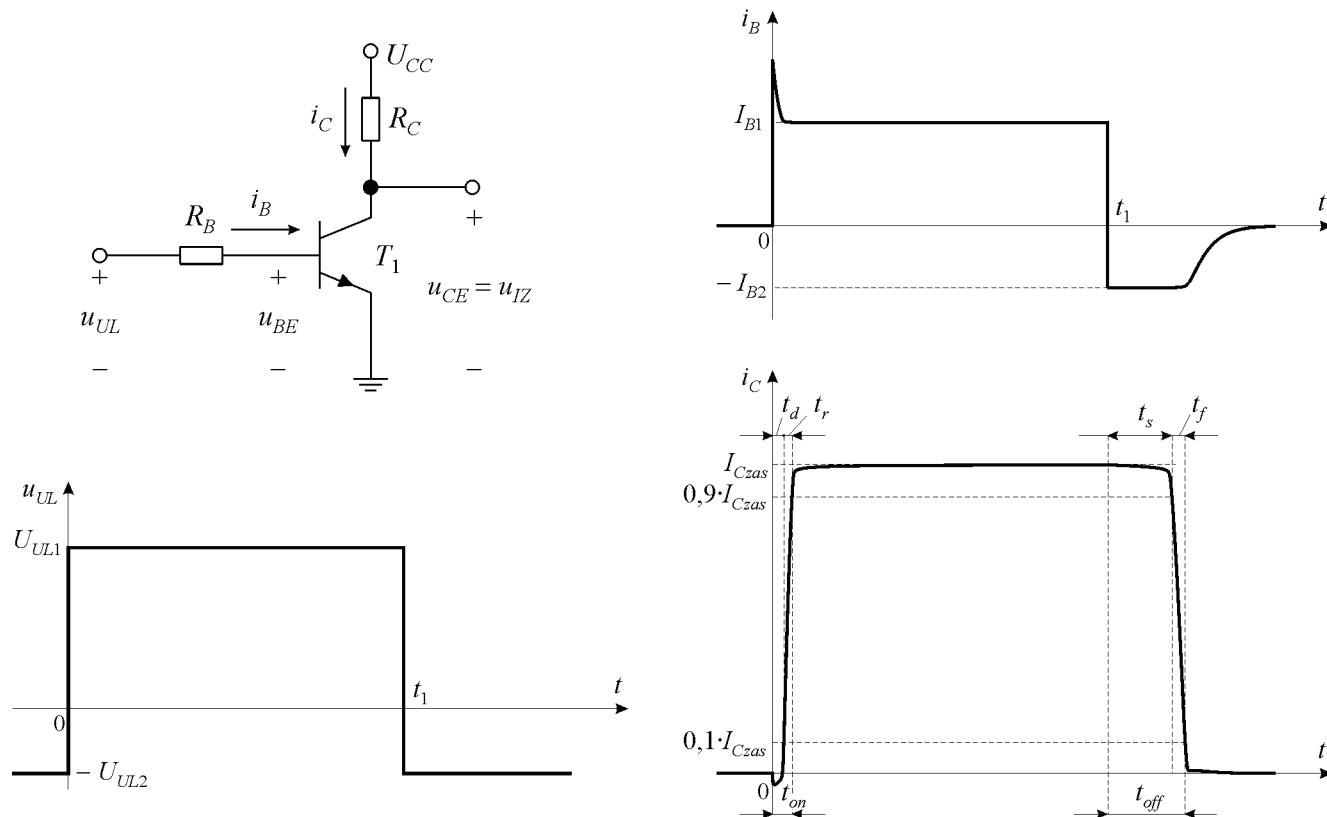
Primjer 8.16

U lancu invertora sa slike zadani su napon napajanja $U_{CC} = 5\text{ V}$ i otpori otpornika $R_B = 20\text{ k}\Omega$ i $R_C = 1\text{ k}\Omega$. Parametri svih tranzistora su jednaki i iznose: faktor strujnog pojačanja $\beta = 100$ i naponi $U_{CEzas} = 0,2\text{ V}$ i $U_{BEzas} = 0,8\text{ V}$. Da li uz navedene podatke invertori ispravno rade? Odrediti napone logičkih 0 i 1 invertora s tranzistorom T_1 .

Impulсни odziv

Vremenski odziv na pravokutni impuls

Uključivanje tranzistora

□ Za $t < 0 \rightarrow$ napon $u_{UL} = -U_{UL2}$ zaporno polarizira spoj emiter-baza $\rightarrow i_B \approx 0$, $u_{BE} = -U_{UL2}$; napon U_{CC} zaporno polarizira spoj kolektor-baza $\rightarrow i_C \approx 0 \rightarrow$ tranzistor je u **području zaptiranja**

□ U $t = 0 \rightarrow$ trenutna promjena napona u_{UL} s $-U_{UL2}$ na U_{UL1} izaziva trenutnu promjenu struje $i_B \rightarrow$ spoj emiter-baza postupno se propusno polarizira $\rightarrow$ postupno raste struja $i_C \rightarrow$ tranzistor prolazi kroz **normalno aktivno područje** i uz

$$i_{B1} = \frac{U_{UL1} - U_{BEzas}}{R_B} > \frac{I_{Czas}}{\beta} = \frac{U_{CC} - U_{CEzas}}{\beta R_C}$$

prelazi u **područje zasićenja**

□ Impulsna vremena

- **vrijeme zakašnjenja** $t_d \rightarrow$ od $t = 0$ do $i_C = 0,1 I_{Czas}$
- **vrijeme porasta** $t_r \rightarrow$ od $i_C = 0,1 I_{Czas}$ do $i_C = 0,9 I_{Czas}$
- **vrijeme uključivanja** $t_{on} = t_d + t_r$

Isključivanje tranzistora

- U $t = t_1 \rightarrow$ trenutna promjena napona u_{UL} s U_{UL1} na $-U_{UL2} \rightarrow$ trenutna promjena struje i_B na

$$-I_{B2} = \frac{-U_{UL2} - U_{BEzas}}{R_B}$$

$\rightarrow$ zbog injektiranog naboja manjinskih nosilaca spoj emiter-baza ostaje u početku propusno polariziran $\rightarrow$ struja baze $-I_{B2}$ odstranjuje višak naboja u području zasićenja $\rightarrow$ struje i_B i i_C počinju se smanjivati ulaskom u normalno aktivno područje $\rightarrow$ prolazom kroz normalno aktivno područje tranzistor prelazi u području zapiranja

- Impulsna vremena

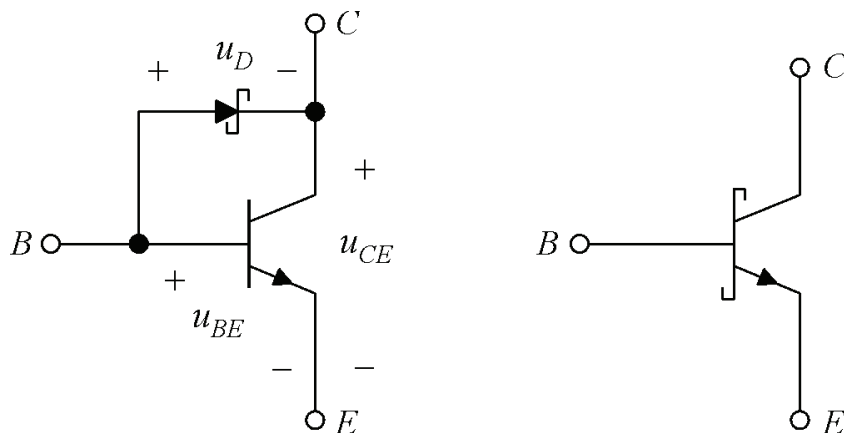
- vrijeme zadržavanja $t_s \rightarrow$ od $t = t_1$ do $i_C = 0,9 I_{Czas}$
- vrijeme pada $t_f \rightarrow$ od $i_C = 0,9 I_{Czas}$ do $i_C = 0,1 I_{Czas}$
- vrijeme isključivanja $t_{off} = t_s + t_f$

Brzina odziva

- ❑ Odnos vremena uključivanja i isključivanja podešava se omjerom I_{B2} / I_{B1} odnosno U_{UL2} / U_{UL1}
  - veća struja $I_{B1} \rightarrow$ brže uključivanje i sporije isključivanje
  - veći iznos struje $I_{B2} \rightarrow$ brže isključivanje i sporije uključivanje
- ❑ Sklopka se može upravljati samo pozitivnim impulsom u_{UL} – s visokom razinom $u_{UL} = U_{UL1}$ i niskom razinom $u_{UL} = 0 \rightarrow$ manji iznos struje I_{B2} i sporije isključivanje
- ❑ Najduže vrijeme je vrijeme zadržavanja $t_s \rightarrow$ zbog odstranjenja viška naboja manjinskih nosilaca u području zasićenja

Skraćivanje vremena zadržavanja – Schottkyjev tranzistor

Schottkyjeva dioda između kolektora i baze

Kod propusne polarizacije spoja kolektor-baza provede Schottkyjeva dioda i ograniči napon u_{BC} na napon koljena diode – sprječava ulazak tranzistora dublje u zasićenje

Napon u_{CE} tranzistora u zasićenju $u_{CE} = u_{BE} - u_D \approx 0,7 - 0,4 = 0,3 \text{ V}$

Primjena: Schottky TTL

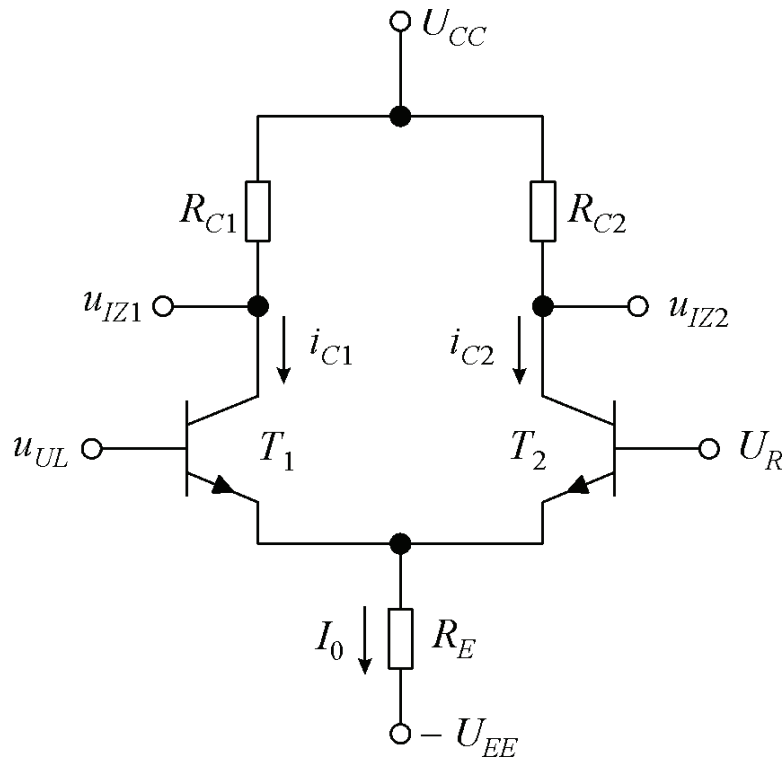

Digitalni integrirani sklopovi

- ❑ Prvi digitalni integrirani sklopovi - bipolarni sklopovi
- ❑ Najznačajnije bipolarne logičke skupine
  - TTL – skupina **tranzistorsko-tranzistorske logike**
(engl. *transistor-transistor-logic*) – veća brzina rada primjenom Schottkyjevih tranzistora
  - ECL – skupina **emitorski vezane logike**
(engl. *emitter-coupled-logic*) – najbrža skupina logičkih sklopova → tranzistori rade u normalnom aktivnom području i području zasićenja

Strujna sklopka

Sklopovska konfiguracija diferencijskog pojačala

ulaz $\rightarrow u_{UL}$, $U_R \rightarrow$ referentni napon

$$\frac{i_{C1}}{i_{C2}} = \exp\left(\frac{u_{BE1} - u_{BE2}}{U_T}\right) = \exp\left(\frac{u_{UL} - U_R}{U_T}\right)$$

za $i_{C1} + i_{C2} \approx I_0$

$$\frac{i_{C1}}{I_0} \approx \frac{1}{1 + \exp\left(\frac{U_R - u_{UL}}{U_T}\right)}$$

$$\frac{i_{C2}}{I_0} \approx \frac{1}{1 + \exp\left(\frac{u_{UL} - U_R}{U_T}\right)}$$

Strujna sklopka – naponi logičkih razina

za $U_R - u_{UL} > 4 U_T \rightarrow$

$$i_{C1} \approx 0 \text{ i } i_{C2} \approx I_0$$

$$u_{IZ1} = U_1 \approx U_{CC}$$

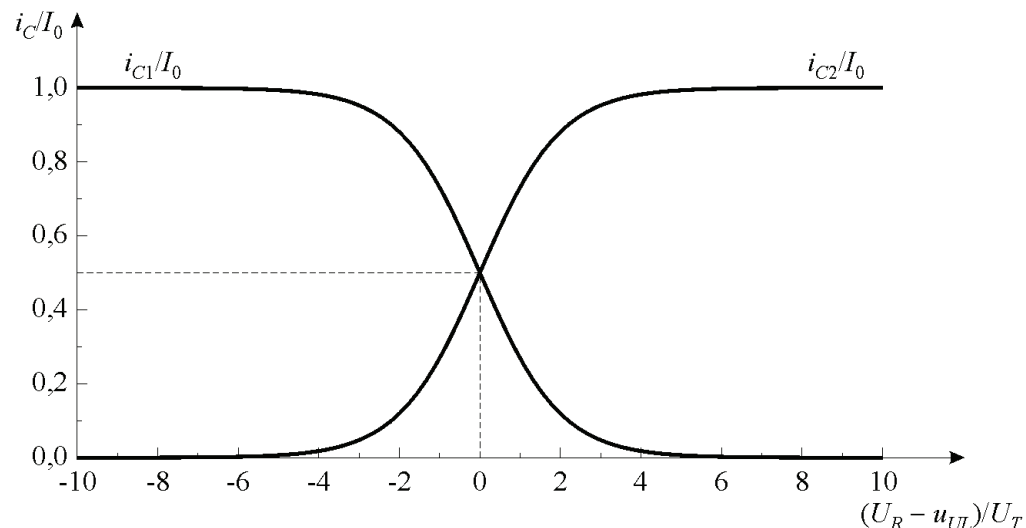
$$u_{IZ2} = U_0 \approx U_{CC} - I_0 R_{C2}$$

za $u_{UL} - U_R > 4 U_T \rightarrow$

$$i_{C1} \approx I_0 \text{ i } i_{C2} \approx 0$$

$$u_{IZ1} = U_0 \approx U_{CC} - I_0 R_{C1}$$

$$u_{IZ2} = U_1 \approx U_{CC}$$

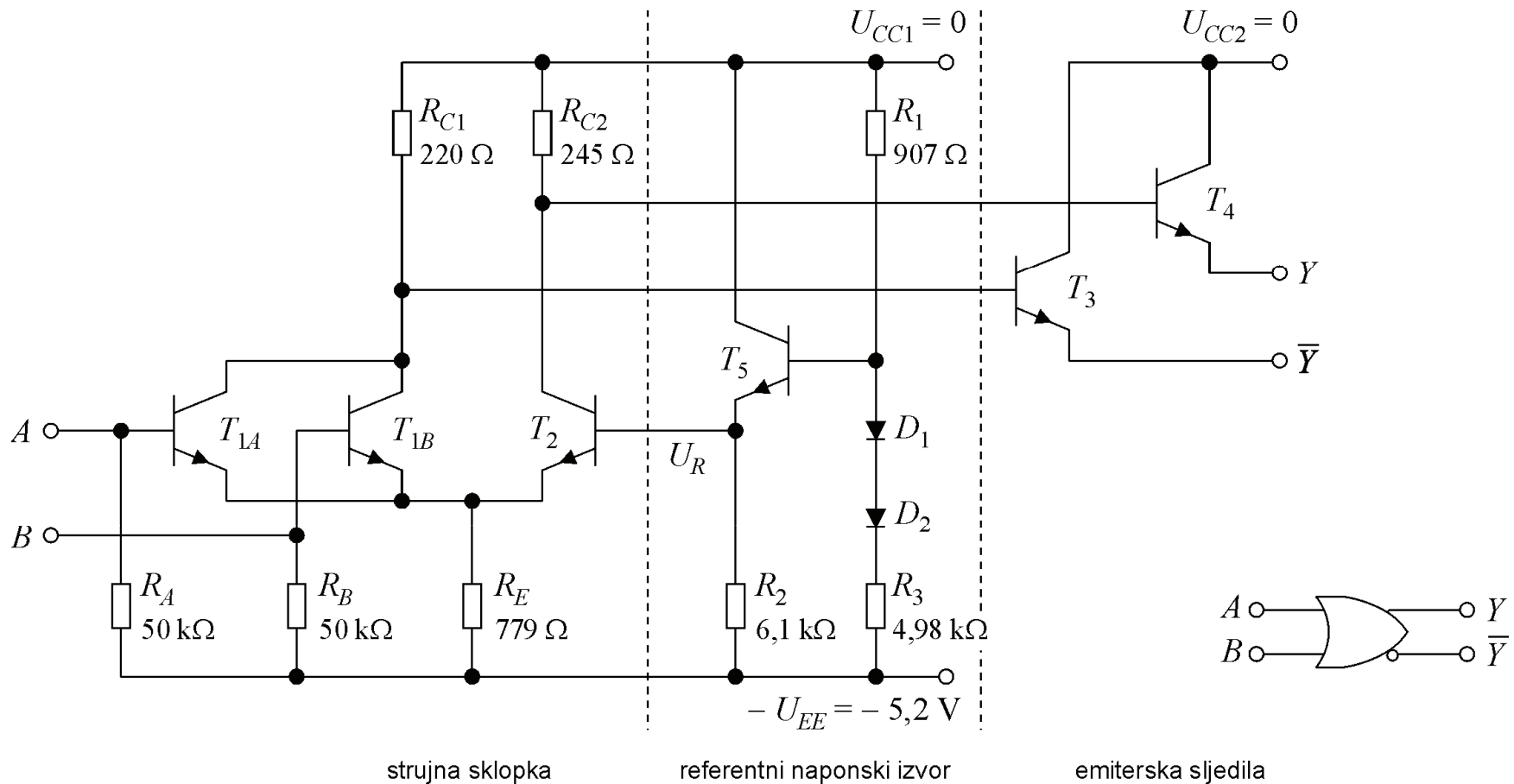
tranzistori rade u normalnom aktivnom području ili području zapiranja

$$I_0 = \frac{U_R - u_{BE2} + U_{EE}}{R_E}$$

$$U_0 \approx U_{CC} - \frac{R_C}{R_E} (U_R - u_{BE2} + U_{EE})$$

$$\Delta U = U_1 - U_0 \approx \frac{R_C}{R_E} (U_R - u_{BE2} + U_{EE})$$

ECL sklop serije 10K - shema

ECL sklop serije 10K – opis rada (1)

- ❑ Temelji se na strujnoj sklopki
- ❑ Logička funkcija $\rightarrow$ tranzistor T_1 zamijenjen paralelno spojenim tranzistorima T_{1i}
- ❑ Izlazi $\bar{Y}$ i Y spojeni su na kolektore T_{1i} i T_2 preko emitorskih sljedila s tranzistorima T_3 i T_4
- ❑ Za ispravan rad $U_0 > U_R > U_1$
- ❑ Za barem jedan od ulaza u logičkoj 1 $\rightarrow$ struja teče kroz R_{C1} i ne teče kroz $R_{C2} \rightarrow U_{\bar{Y}} = U_0 \rightarrow U_Y = U_1$
- ❑ Za sve ulaze u logičkoj 0 $\rightarrow$ struja ne teče kroz R_{C1} i teče kroz $R_{C2} \rightarrow U_{\bar{Y}} = U_1 \rightarrow U_Y = U_0$
- ❑ Logičke funkcije ILI i NILI $Y = A + B, \quad \bar{Y} = \overline{A + B}$

ECL sklop serije 10K – opis rada (2)

- ❑ Uloga sljedila s T_3 i $T_4 \rightarrow$
  - naponi emitera T_3 i T_4 negativniji su od napona kolektora T_{1i} i $T_2 \rightarrow$ pomak naponske razine osigurava iste napone logičkih 0 i 1 na ulazima i izlazima
  - zbog velikog strujnog pojačanja sljedila $\rightarrow$ veće izlazne struje manje utječu na napone kolektora T_{1i} i $T_2 \rightarrow$ moguć veći faktor grananja izlaza
- ❑ Emitterski otpornici tranzistora T_3 i T_4 su otpornici R_A i R_B ulaza sljedećeg sklopa $\rightarrow$ za veće brzine rada otpori se smanjuju spajanjem paralelnih dodatnih otpornika $\rightarrow$ za prijenosne linije – otpor od 50Ω spaja se na drugi napon napajanja od -2 V

ECL sklop serije 10K – opis rada (3)

- ❑ Tranzistori ne ulaze u zasićenje $\rightarrow$ ako je na bazi jednog od ulaznih tranzistora napon $U_B = U_1 \rightarrow U_{\bar{Y}} = U_0 \rightarrow U_C = U_0 + U_{BE}$

$$U_{CB} = U_0 + U_{BE} - U_1 = U_{BE} - \Delta U$$

$$U_{CE} = U_{CB} + U_{BE} = 2U_{BE} - \Delta U = 2U_{\gamma} - \Delta U$$

za normalno aktivno područje $\rightarrow U_{CE} \geq U_{CEzas}$

primjer: za $U_{CEmin} = U_{\gamma} / 2 \rightarrow \Delta U_{max} = 1,5 U_{\gamma}$

- ❑ Koriste se negativni naponi napajanja, jer su smetnje manje izražene u tim točkama
- ❑ Odvajaju se naponi napajanja za strujne sklopke i referentne naponske izvore (ne generiraju strujne promjene) od napona napajanja za emitera sljedila (generiraju velike strujne promjene)

ECL sklop serije 10K – svojstva

Osnovna svojstva

- ❑ referentni napon $\rightarrow U_R = -1,32 \text{ V}$
- ❑ naponi logičkih razina $\rightarrow U_1 = -0,88 \text{ V}$ i $U_0 = -1,77 \text{ V}$
- ❑ razmak logičkih razina $\rightarrow \Delta U = U_1 - U_2 = 0,89 \text{ V}$
- ❑ faktor grananja izlaza $\rightarrow N = 10$
- ❑ vrijeme kašnjenja $\rightarrow t_d = 2 \text{ ns}$
- ❑ srednja disipacija snage $\rightarrow P = 25 \text{ mW}$
- ❑ umnožak snage i vremena kašnjenja $\rightarrow P \cdot t_d = 50 \text{ pJ}$